

Posamezna števil. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „Dan“ s prilogo dostavljen na dom celoletno 20 K, mesečno 1'70 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 1'50 K. Za zunanje naročnike stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 5'50 K, mesečno 1'90 K. — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko humoristično prilogo „Bodeča Neža“.

Posamezna števil. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravništvo:

Učiteljska Tiskarna, Franciškanska ulica št. 6

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po: pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Korenec.

Last in tisk „Učiteljske Tiskarne“.

Jugoslovani in Lahi.

Gorica, 2. mal. travna 1914.

Rimski nacionalni poslanec Luigi Federzoni je imel v Benetkah predavanje o Jugoslovanih. Povabil ga je beneški nacionalni klub, da s tem predavanjem protestira proti socializmu, ki simpatizirajo z Jugoslovani.

Kar je ta človek govoril, presega vse meje navadne dostojnosti. Njegov govor pa priča o veliki duševni revščini, kakršne se niti v Italiji ne najde tako hitro.

Predvsem je orisal laško ozemlje v Avstriji, Dalmaciji, Istri, Reka, Trst in Goriško so izključno italijanske pokrajine in sicer najplemenitejše. V teh krajih je cvetela rimska kultura, katero pa je uničil tuje, ali boljše „pastirska banda“, katero je pozvala vlada (avstrijska!) iz hribov, da zasede laške doline in laško obrežje.

Nadalje omenja ta „individu“ (poslanec laškega parlamenta!) pravo rimsko pokolenje laških bratcev onkraj Adrije. Omenja beneško ljudovlado, ki je bila edina zmogljiva. Ko ukrotiti surovo slovansko pleme. Ko pa se je moral beneški lev umakniti habsburški dinastiji, se je znova vzbudilo sovraštvo surovih Hrvatov do beneškega gospodstva. Povabljeni od dunajske vlade so pridrveli Morlaci, Uskoki in „zvesti Schiavoni“ izpod Velebita in se polastili nekdanjih laških pokrajin in lepih beneških mest. Uničili so ti divjaki vsako sled laške kulture in so uvedli po cerkvali celo svoj barbarski jugoslovanski jezik. Izpodirili so laški jezik in uvedli nesramno in nizkotno kmečko govorico, ki ne pozna drugih besed kot gnoj in hlev. Če pa hoče kdo govoriti o kaj višjem, se mora poslužiti beneškega narečja. Uničili so starodavne rimske občine in na razvalinah so praznovali svoje barbarske zmage. Potem zasramuje ta človek, dalmatinskega duhovnika in poslanca Bianchinija in izprijenega doktorja Tommaso, nečaka onega Tommaseja, ki je kljub temu, da je napisal v svoji mladosti par spisov v hrvatskem jeziku, največji pisatelj Italije. Imenuje jih nesramne izdajalce. (Ubogi Federzoni! Mar ne veš, da obstoji lahonstvo na našem jugoslovanskem ozemlju zgolj iz renegatov?)

Spominja se bitke pri Visu, s katero je bil uničen laški živelj v Dalmaciji. Priporočuje kako so pričakovali dalmatinski Lahi v juliju leta 1866. laške rešitelje. Noč pred bitko pri Visu je bila zanje noč smrti.

Dandanes ni več laške Dalmacije. Samo Zader še kljubuje Hrvatom, iste usode čakajo Reka, Gorica

in Trst. Boji se trializma, katerega podpira avstrijska vlada (!) Zagreb bo postal enakopraven z Dunajem in habsburški monarhi bo zavladal kot naslednik starodavnih hrvaških kraljev. Tedaj bo Adrija slovanska, le v Trstu bodo še priznawali Italijanom! In kadar pride prilika, da stegne Italija svojo roko po nekdanjih beneških pokrajinah bo našla tam same slovanske sužnje, ki so umčili velik del dedovine.

Tako je govoril ugleden rimski poslanec in apostol mladega nacionalizma v Italiji! Lažnjiv in neresničen je bil njegov govor, toda poln najnesramnejšega sovraštva do Jugoslovancev.

Tako mislijo Lahi tostran in onostran črnozlate meje. V tem duhu se vzgaja laška mladina, ne samo na apeninskem polotoku, ampak tudi v Trstu, Istri in drugod. Zato ni čudno ako podivja ta zarod in pobija Jugoslovane! Kakršna načela, taka dejanja!

Jugoslovani, čuvajte svoje narodne svetinje, svojo zgodovino in branite svojo domovino pred laškim navalom, ki se mora razpršiti ob vaši hrabrosti in narodni zavesti! Pravica mora zmagati! Vztrajajte svoje otroke v narodnem duhu, v ljubezni do domače grude in položili hote nov, trden temelj svoje bodoče sile!

Iz Voloske-Opatije.

Javen shod soc. demokratov v Opatiji. — Preprečen shod.

Danes 3. aprila moral bi se vršiti javni shod, ki ga je sklical tukajšnja soc. dem. stranka vsled volitev v okrajno bolniško blagajno v Voloski, ki se vrše 5. aprila t. l. Na ta shod povabili so sociji zopet g. Kristana iz Ljubljane, ki se je, vkljub temu, da se ga je že enkrat v „Dnevu“ opominjalo, da naj ne prihaja tu sem, ker ni tu teren za take mahinacije, pozivu odzval in res prišel. Za ob 7. uri zvečer bil je napovedan shod, katerega so se narodnjaki udeležili v ogromni večini in zavzeli mesta že pred določeno uro. Ko se je Kristan ob 7. uri prikazal v dvorano počeli so mu od vseh strani živjati in ga obkladati z izdajalcem. Naenkrat, ko je hotel stopiti na govorniški oder, se je stegnilo več rok po njemu in Kristan je zginit; podrl so ga na tla, ko so drugi kričali „Ven z njim“. Edino žandarmerijo se ima zahvaliti, ki ga je z nasajenimi bajneti obkolila, da mu se ni kaj hujšega dogodilo. Seveda se shod sploh ni mogel vršiti, ker je dal komisar dvorano izprazniti. Ponavljamo, da tu ni teren za soc. demokratično agitacijo. Tu je narod zaveden in sam svoje pameti gospodar. Opoznamo moram vsi, da je najprvo na trebuh vun zletel

uradnik Kranjske stavbinske družbe Eduard Stolba, ki je eden najzagriženejših nemških kričavev. O tem opozarjamo „Kranjsko stavbinsko družbo“, ki nas s takimi uradniki osrečuje. Ko so drugi Nemci videli, kaj se je njih vodji dogodilo, pobrisali so jo brzih nog, dokler je bil še čas. Med njimi se je nahajal tudi izdajalec svojega materinega jezika, Ljubljanc Jančigaj, ki je, kar se samo po sebi razume, tudi uradnik „Kranjske stavb. družbe“.

Štajersko.

Trbovlje. Naša nemčurska klika se ne more pomiriti. Izid volitev in volitve slovenskega župana in podžupana, jim še vedno leži kot kamen v germanskem želodcu. Znani „nemškonacionalni apostol“ in „auch-Führer“, sekcijski komisar inženir Pajer, se trudi na vse kriplje, da bi z denunciacijami v celjski cunji pregnal par neljubih mu Slovencev. Prav posebno se si je vzel na muho par slovenskih uradnikov juž. železnice, o katerih ne ve prav ničesar drugega kot — da svojo službo vestno in natančno izpolnjujejo, v splošno zadovoljnost svojih predpostavljajih in vsega trboveljskega prebivalstva. Naj si zapomni ta gospod in vsi, ki so z njim v zvezi: Če bodo našli hvaležna ušesa za svoje denunciacije, potem bodo spoznali, kaj da je — slovenska trboveljska volja... Tudi pred čisto navadnimi lažni jih ni sram! Tako trde, da so slovenski uradniki — trgali nemške liste in nanje oprizorili pogon (Razzia)! Resnici na lubo bodi povedano, da so slovenski gostilničarji in trgovci storili to na lastno voljo, brez vsakega vpliva! In zakaj bi ne? Trbovlje so in bodo slovenske! Čemu naj bi jih onečlašale še potem graške cunjice in celjska nemškonacionalna — godljica...? Na svojih tleh smo in bomo samo mi gospodarji! Razni rudniški privranci pa si naj zapomnijo, da je prva dolžnost biti tam, kjer se uživa gostoljubnost, ponižen in skromen! Se imamo dovolj sredstev, da zapremo široka usta vsakomur! Naj ne misli „nemškonacionalna“ gospoda, da se bo z nami igrala! Tudi odtegnitev premoga, je za nas taka malenkost, da nas prav malo ženiira, pač pa nam je v dokaz, na kolikšni moralni višini da se nahajajo — nosilci nemške kulture v Trbovljah... Kako se mora lagati. Če bi naši nemčurji ne bili naravnost virtuozji z laganjem, bi jim gotovo v isti meri slaba predla, kot — če bi morali životriti brez pritiska vlade. Pred par dnevi je imelo mariborsko „nemško društvo“ nekako zborovanje, na kojem se je najbolj širokoustil mariborski odvjetnik in grandsteher mariborskih renegatov, dr. Mravljaga, recte Mravljak. Nekaj let sem je po-

stal ta „nemški“ advokat naravnost nezaslišano predzen. Že opetovano je javno žalil naše sodnike in drugi slovenski državno-uradniški naraščaj, češ, da velika večina niti govoriti ne zna nemško, kaj še pisati! Hladnokrvnosti prizadetih Slovencev — naše občudovanje. Kje drugod bi se na tako pavšalno žaljenje primerno odgovorilo! Ali je pri nas res vse tako grozno nezavedno, da se niti na kaj takega ne reagira? Med drugimi kolosalnimi Mravljakovimi lažmi naj omenimo še to o slovenski univerzi, koja bodo baje dobili — v najbližji bodočnosti. Da se lažejo oni renegati, ki so izšli iz vrst mariborske poulične fakinaže, se nam ne zdi čudno. Da pa si upa lagati javno advokat, je pa res vredno, da se pove javnosti.

Bitka med Poljanci. 11. januarja letos — kot smo že poročali — je prišlo več fantov iz Prepole v krčmo Ivana Limanška v pujski okolici in zahtevalo pijače. Bili so to: Tone Zunkovič Jože in Jakob Pesek, Fran Kirbiš, Miha Gojčič, Matija Pušnik, Andrej Kirbiš, Lojze Zunkovič in Tone Kirbiš, torej vseh skupaj devet. Ker so bili fantje že močno vinjeni, jim Limanšek ni hotel več postreči in zaklenil pred njimi večna vrata. To pa je fante še bolj razjarilo. Začeli so lomiti plotove, se polastili kolov in gnojnih vil ter se navalili na večna vrata. Ko so vdrli, je bil ranjen krčmar Limanšek na glavi, po obrazu in po rokah. Limanšek je zbežal v sobo za goste in zaprl za seboj vrata, ki pa so jih fantje istotako dvignili iz tečajev. Pri boju v gostilniški sobi je bil ranjen tudi krčmarjev sin Martin in posestnik Tone Zunko. Mej tem, ko so fantje pobijali pohištvo in posodo vsled česar so napravili za 54 K 80 v škodo, je tekel drug gost po občin. moza Jerenkota in Zupančiča, ki sta s puškama oborožena, prihitela na pomoč in fante pregnala. Ker pa so ti pričeli znova lomiti plotove posestnika Jerenkota in s „hura“ klici hoteli znova naskočiti Limanškovo krčmo, sta Jerenko in Zupančič dvakrat ustrelila med nje, vsled česar sta bila oba Peseka težko, Tone Zunkovič in Tone Sagadin pa lahko ranjena. Okrožno sodišče v Mariboru je oprostilo Mat. Pušnika in Andr. Kirbiša, ostale pa obsodilo na težko ječo od štiri do osem mesecev. — Stajercijanski šnops in klerikalno „izobraževalno delo“ sta praznovala v tem slučaju zopet enkrat svoje orgije, ki so bile za prizadete zelo drage. „Straža“ bi dobro storila, da bi pokazala svoje, ker se za „Poljance“ tako zelo brigajo. Potem bi se naj šele zaletavala v one, ki osvetljujejo ta del Slovencev za klerikalce vse prej kot laskavi obliki.

Maribor. (Prijet tat.) Pri trgovcu Ivanu Toplaku, je bil delj časa za

Danes priloga „BODEČA NEŽA“.

hlapca uslužben neki Ivan Njivar iz St. Lenarta v Slov. Goricah. Pred par dnevi pa je našel v stanovanju svojega gospodarja v Juršincih pri Ptuju odprto neko mizo v kateri je bilo shranjenih 500 K gotovine. To vsoto je Njivar vzel in zbežal v Maribor. Ko se je dne 30. marca ravno prav prijetno zabaval v neki gostilni na Tegetthofovi cesti pri čaši dobrega vina, pa ga je izsledil stražnik in ga odvedel v zapore tukajšnje okrožne sodnije.

Goriško.

Gorica. (Poroka.) 1. t. m. se je poročila v laškem Vidmu gospodična Lina Brama, hčerka mestnega protifikala, z beneškim Slovincem Jurječim, poročnikom laške armade.

Gorica. Porotne obravnave proti „Soči“ tudi ni bilo, ker so se stranke medsebojno poravnale. Laško klerikalno glasilo se zaletava v Slovence in jim odreka pravico do goriškega mesta. Pravi, da je na zemlji za vse dovolj prostora. Ravno tako pravimo tudi mi, ki smo z zadnjimi volitvami zadosti jasno pokazali, čigava je Gorica. Lah je Lah, naj bo liberalce ali klerikalce! Liberalce je vsaj odkrit, klerikalce pa je potuhnen in koritar! Sicer pa se bomo z laškimi klerikaci še dobro pomenili!

Prestolonaslednik Franc Ferdinand je bil 2. t. m. v Italiji in sicer v Veroni in Padovi, kjer je nakupil več dragocenega pohištva. Potoval je popolnoma nepoznan.

Zopet vohun? V Dobruški na Češkem so aretirali Franca Link iz Iglave radi vohunstva. Baje so našli pri njem razne načrte.

Avstrijske vojne ladije „Viribus unitis“, „Tegetthoff“ in „Zrinski“ so nastopile pot v Sredozemsko morje, kjer bodo križarile dva meseca.

Pogajanje med upravo južne železnice in vlado se prične v prihodnjih dneh.

Laški klerikalci predbacivajo goriškim Slovincem veleizdajstvo. Na take nesramne laži nečemo niti odgovarjati, pripomnimo pa, da v laškem klerikalnem taboru močno smrdi po neznačajnosti, hinavščini in lopovščini. S takimi ljudmi, pa naj bo že prošl ali pa navaden klerikalni pristaš nečemo imeti v prihodnosti nobenega stika. Klerikalne prošnje in hinavske solze nas ne bodo nikdar več omečile.

Zveza med laškimi liberalci in klerikalci, ki je prišla na dan pri zad-

nega svojega duha... Mož, ki ga ljubite vi, vam vrača vašo ljubezen! Žena pa, ki jo ljubim jaz, me zaničuje, prezira in sovraži! Vi vdihavate ljubezen za ljubezen, jaz pa navdajam samo z grozo in studom...

Maršal se je prekinil v tako silnem in očividnem razburjenju, da se je Alisa stresla ob pogledu nanj.

Obrat se je izvršil v njeni duši. Počasi je razkrižala roke, ki so se ji povesele ob mogočnih bokih.

Prsti, ki so stiskali bodalo, so se razklenili.

Z drhtečim žvenkom je padlo orožje na parket.

Ako bi bil igral Henrik le komedijo s svojo boljo, bi se bil moral zdaj nasmehnuti svojem zmagooslavju.

Toda govoril je odkritosrečno. In ravno ta odkritosrečnost je razorožila Aliso. S komedijo se ne bi bila dala premamiti, ona, ki si ni dala skriti niti pravih misli najčudovitejše komedijantke svojega časa, Katarine Medičejke!

Toda od trenutka, ko je mogla izmeriti globino Henrikove ljubezni in njegovega obupa, je razumela, da se lahko razgovarjata z odprtim vizirjem.

Stopila je proti njemu in iztegnila roko.

Maršal Danvilski je sprejel ponudeno desnico. To priznanje njegove ljubezni, ki je bil zaupal živi duši, je obudilo v njem njegovo čuvstvo s tolikšno silo, da je skoraj zabil namen svojega prihoda.

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine (Daje.)

Zdrnila se je. Ta maršalova beseda ji je pričala, da je spoznal obup njene duše.

„Toda“, je nadaljeval, »ako me primorate k nasilju, vam izjavljam, da si pridržim, kakor hitro zapustim to hišo, vso svobodo glede uporabe tajnosti, ki sem jih zalotil.“

Drget je prešinil mlado žensko. Toda trajal ni dolgo. Izzivajoča poza se ji je vrnila mahoma in oči so se ji zalile krvavo.

S potrpežljivim, počasnim in močnim glasom je nadaljeval Henrik:

»Nasprotno pa, ako prideva do sporazuma, bom smatral za svojo dolžnost, pozabiti vse, in vam zastavim svojo besedo, ki je nisem dal še nikoli zanam, da ste lahko popolnoma brez skrbi... Počakajte, Alisa, ne ganite se z mesta, kakor se jaz ne ganim s svojega, in dajte, da vam razvilem svojo misel; potem presodite. No, kaj bi bilo, če bi vam dal svojo besedo, da hočem pozabiti?“

Srdito je zmajala z glavo.

V tej kretnji so se ji razvozljali lasje in ji padli po ramenih.

»Ne verujem vaši besedi,« je odgovorila s kratkimi, lripavimi besedami. »Verjela vam ne bi niti, če bi govoril Bog sam iz vaših ust!“

Henrikov obraz se je pokril z rahlo bledico.

Gluha groza ga je začela obhajati pred to žensko in njenim neomajnim sklepom, umoriti ga ali poginiti sama.

Zasopel je težko in povzel:

»Pa če vam dam poročstvo? Živo poročstvo! Poslušajte, znamenja se kot prijatelja. Prišel sem vas prositi usluge. Povedati vam hočem svojo misel, kakršna je bila pravkar in kakršna je sedaj. Saj me poslušate pozorno, kaj ne da? ... Da, vidim to po tem, kako grbančite obrvi... Vidite torej, Alisa: čutim, da ste polni divjega ljubavnega obupa. Bili ste moja ljubica. Zdeli ste se mi vedno nekam hladni, premalo zanimanja ste kazali za srčna vprašanja. Zelo ste se izpremenili od tistih dni. Da se vedete proti meni tako, kakor se, morate ljubiti z vso svojo dušo, z vsem svojim srcem in z vsemi svojimi čutili. Alisa, vi mislite, da se hočem poslužiti tega, kar sem slišal. Jaz pa vam pravim: vi ne želite rešiti niti kralja navarskega, niti gospoda Kolinjškega, niti princa Kondeškega, niti... mojega brata! Rešiti hočete grofa de Marijaka. Kdo je ta človek? Ni mi znano. Ta mož, Alisa, je v tem trenutku in v mojih očeh samo tisti, ki ga ljubite bolj od svojega življenja — mož, ki ste pripravljeni umreti

zanj! ... Dokler mi je bila čast, imenovati se vašega ljubimca, je bila v vas vedno mračna stran, ki me je včasih vznemirjala. Toda zdaj čitam v vaši duši tako jasno, kakor da so njena čuvstva moja lastna. Vi ljubite strastno, nadčloveško, besno, zgolj ljubezen vas je, sama žarka, neustrasna, divja, da se tako izrazim!“

Gledala ga je s leskečočim, gnevničnim, neznosnim pogledom.

In dočim je on govoril, je bila nje edina skrb, nadzorovati ga in mu zabraniti, ako bi se poizkusil rešiti z nepričakovanim napadom.

Povzel je po trenutnem molčanju:

»Alisa, potrebno je, da mi odgovorite; zakaj, ako bi se po naključju motil, ne bi imelo pomena, kar vam hočem povedati še dalje. Alisa, ali sem vas razumel prav? Ali sem vas našel res v takšnem stanju globokega obupa in brezmejne ljubezni, kakor sem ga naslikal pravkar?“

Odgovorila mu je s strahotnim vzdihom:

»Da. Resnica je, da ljubim. In mož, ki ga ljubim, je res ta, ki ste ga vi zaznamovali. Prav imate, ko menite, da me navdaja tisti obup, ki ne pusti človeku druge izbire, kakor ubijati ali poginiti.“

»Dobro, to mi jamči, da se sporazumeva! Alisa, ali hočete pozabiti za trenutek na sebe samo in poizkusiti, da prodrete z bistrim pogledom v dušo človeka, ki ga vidite pred seboj? ...«

njih občinskih volitvah, se že odve-
zuje. »L' ecco del Litorale« napove-
duje, da bo imel dosti opravka z li-
beralci, kamorasi, mazzinijanci, gari-
baldinci in drugo sodrgo. Res, ime-
nitno so pogodili laški klerikalci!

Slovenska Gorica je dobila la-
ško-nemško upravo. To je škandal
prve vrste na katerega morajo Slo-
vinci vedno misliti.

Ni lepo, da se »Novi čas« takol
po volitvah zaganja v liberalce in
brani na ta način rešeno čast dr.
Breceljna. Da si bo dr. Novak s to
poravnavo napolnil žepe, pa itak
vemo. Ta način pisanja je pogrešen
in obžalovanja vreden! Če so bili
naši klerikalci ob volitvah z nami, bi
lahko počakali še par dni po volitvah
s svojo strupeno polemiko.

Simfonični koncert prireditel
ster češke filharmonije v dvorani
Trgovskega Doma v četrtek 16. t. m.

Cesar je dovolil nositi Oskarju
Žarliju v Trstu viteški križec kralja,
bolgarskega reda za civilne zas-
luge.

Trgovsko ministrstvo je potrdilo
izvolitev Petra Katalinič za predsed-
nika in dr. Edvarda Grgič za pod-
predsednika trgovsko-obrtno zbor-
nice v Splitu.

Nemški učitelji na hrvaških šol-
lah. »Obzor« poroča, da sta nastav-
ljena dva nemška učitelja v hrvaških
šolah v Novem Selu in Novi Jošavi.
Kam vse vodi paugerizem!

Agro-Merkur.

(Konec.)

Včerašnja dopoldanska razprava.

Dr. Tekavčič, zagovornik Le-
narčičev, omenja takol v začetku,
da so njegovega klienta napadli
vsi, ne samo državni pravdnik in
očitalo se mu je, da vse taji, da se
skriva za hrbet dr. Žerjave. Že tri
leta trpi ta reč in obtoženci so pretr-
peli v tem času take duševne nuke,
da so že s tem dovoljno kaznovani.
Državni pravdnik ni delal razlike,
temveč je stavil vse člane odbora na
zatožno klop in tako je moral priti na
zatožno klop tudi načelnik. Lenarčič
ni prevzel mesto načelnika radi ča-
sti, ker te je imel dovolj, temveč od
samega navdušenja za gospodarski
prospekta naroda.

Sedaj, ko je prišla nesreča, so
planili vsi po njem in brusijo meče,
s katerimi ga hočejo razmesariti.
Najmučnejši prizor je bil za mene ko
sem videl dr. Tavčarja, da je oblačil
rdeči talar in se je ponudil celo za
pričo, da na podlagi intimnih prija-
teljskih pogovorov dokaže, da je Le-
narčič vedel za indirektno financir-
anje.

Lenarčič za to indirektno finan-
ciranje ni vedel in da je vedel, bi go-
tovo tega ne odobril. Obtožbo razu-
mem tako, da se ga dolži, da svojih
dolžnosti kot načelnik ni vestno izvr-
ševal. To pa ne stoji. Lenarčič je de-
lal, ampak zaupal je uradništvu, ker
vsakdo ki je sam poštenjak, gleda
tudi v drugih ljudeh poštenjake, pa
tudi mogoče ni bilo postaviti za vsa-
kega uradnika posebnega detektiva.
S hvaležnostjo opozarjam na izjavo
državnega pravdnika, da je Lenar-
čič takol napovedal konkurz, ko je
videl pravo stanje stvari.

To je resnično, Lenarčič je na-
povedal konkurz pravočasno, t. j.
takol, ko je prišel do prepričanja, da
je »Agro-Merkur« pasiven.

Zagovornik se reasumira posa-
mezne obdolžitve, jih pobija in zvr-
ča vso krivdo na dr. Žerjavo, ki se ga
je splošno smatralo za namestnika
načelnika, katerega ni bilo v Ljubli-
ni, ker je živel na Vrhniki. Dr. Žer-
jav sicer ni bil izrecno določen za
namestnika, ampak bil je v resnici in
vsi so ga kot takega smatrali.

Lenarčič se je zanašal na svoje
sotrudnike in jim je zaupal. Dr. Žer-
java je vse hvalilo, smatralo se ga je
za nekakega ženija in nič čudnega
ni bilo, ako mu je tudi Lenarčič po-
polnoma zaupal. Formalno je Lenar-
čič morda zakrivil kak pregrešek,
ampak prave krivde na konkurzu ni-
ma. Lenarčič nobenega pogubonos-
nega dejanja ni zakrivil ni tudi vedel
ni zanj, pred njim se je vse prikril-
valo in treba ga je oprostiti vsake
kazni.

Dr. Pirce kot Bayrov zagovornik
izjavlja, da se je moralo te dni do-
biti utis, da ni bilo treba pognati
»Agro-Merkurja« v konkurz in
»Agro-Merkurja«, ki bi bil velikan-
skega pomena za nas, bi se lahko re-
šilo, ko bi vsi merodajni krogi ne vr-
gli puško v koruzo ravno takrat, ko
je trebalo pokazati pogum. »Agro-
Merkur« ni bil pasiven in da se je de-
lovanje nadaljevalo, bi se smela stvar
čisto lepo urediti.

Noče biti preveč obširen, ampak
reagirati mora na trditve dr. Tekav-
čiča, češ, da se je Lenarčič zanašal
tudi na Bayra, ko je Bayr vendar
izstopil iz načelstva veliko prej kot
je prišlo do konkurza, še v času, ko
je stala aktivnost »Agro-Merkurja«
nad vsakim dvomom in še danes se
mu zdi čudno, kako je sploh mogel
biti Bayr obtožen.

Obt. Rožman nima zagovornika
in se brani sam ter izjavlja, da se
čuti popolnoma nedolžnega. Drugi
člani načelstva se izgovarjajo eden
na drugega, nobeden noče biti kriv,
on pa odkrito priznava, da je odgo-
voren, v toliko namreč, v kolikor je
bil član načelstva, četudi je faktično
ostal vedno le uslužbenec zadruga,

kar se vidi že iz tega, da so mu ved-
no zapovedovali, kaj raj stori, kam
naj gre, ker so ga pač smatrali samo
za uslužbenca, ki načelstvo samo
kompletira. Bil je skoraj neprestano,
vsekakor pa po 15 do 20 dni na me-
sec, na službenih potovanjih in na-
ravno je, da človek tako utrujen ni
niti telesno niti duševno posebno
zmožen za preveliko delo, ki ga je
čakalo v uradu vedno kadar se je
vrnil s potovanja.

Moji soobtoženci so gnočno do-
bro situirani, jaz sem pa že tri leta
brez službe radi »Agro-Merkurja« in
moral sem stradati sam, stradati je
moral moja žena in moj otrok. Ob-
toženec se pri tem tako razburi, da
ne more naprej govoriti...

Državni pravdnik polemizira z
izvajanje zagovornikov in vztraja pri
obtožbi.

Dr. Mandič ponovi svojo trditev,
da so obtoženci, posebno dr. Žerjav,
prav storili, da niso napovedali kon-
kurza v začetku 1. 1910., ker sklepi
so bili takrat že viseči. Naravnost
vnebovpijoče je kar se je danes de-
la, ko se je hotelo vso krivdo zvaliti
na dr. Žerjavo in jaz bi izdal svojega
klienta, ako ne bi odločno takol re-
agirai na vse to.

In reagiral je dr. Mandič! Rea-
giral tako, da je vse strmelno, ker
kakor udarci s kladivom so padali
njegovi argumenti in res je škoda, da
je nemogoče točno reproducirati ta
govor in da nam niti prostor lista ne
dopušča tega.

Dr. Tekavčič odgovarja dr.
Mandiču in tudi dr. Sajovic je reagir-
al na eno njegovo trditev, potem je
bila (ob 12. uri) razprava zaključena;
popoldan ob 5. uri se razglasi
razsodba.

lilci v volilni strasti in brezobzirno-
sti. Igralo je nad petdeset ljudi, a
smelo trdim, da je bila ta uprizori-
tev glede na inscenacijo in harmonijo
v igranju ena najboljših, če ne naj-
boljša predstava. Med igralskim
osobjem smo opazili nekaj novincev,
ki so res vredni vse pohvale. Vidi se,
da je v naši mladini že mnogo zani-
manja in tudi talenta za gledališče.

Samo vzgajati je treba in učiti s
pravim namenom. Tudi med komparji
so bili večinoma novinci, a rešili so
svojo nalogo sijajno. Naše stare
znance poznamo, omenimo le, da je
bil n. pr. g. Strniša tipičen Pevec in
g. Hlebajna nad vse naraven Zaber-
nik. G. Vister je imel to pot ljubimca,
ki sicer ne spada v njegov delokrog,
a rešil ga je dobro. Kaltenekar je bil
kot Pepe vreden sin svojega očeta.

Kristo je igrala gdč. Valentiničeva s
pravim čuvstvom in imela par sreč-
nih momentov, posebno ob koncu
drugega dejanja. Hilda je našla v ge.
Spicerjevi vredno interpretko, ki je
izvabila vlogi vse, kar je bilo mo-
gote. Krassen je bil njen prizor s Ko-
vačem in pozneje z Gelbom v tret-
jem dejanju. G. Zlatausta je kot na-
laš ustvarjen za take vloge. Škoda,
da ga ne vidimo večkrat v kaki taki
vlogi! Ozmro se torej tudi po naj-
novejših močeh, ki so pristopili k na-
šemu odru šele to sezijo: G. Dovžan
je bil tako lep kaplan, da se jih vidi

Razsodba.

Že pred 5. uro popoldne je bila
dvorana polna z juristi, ki so živa-
no razpravljali o slučaju, vse je ner-
vno pričakovalo razsodbe. Obto-
ženci so prišli vsi razun dr. Žer-
java.

Točno ob 5. uri vstopi predse-
dnik z ostalimi člani senata in raz-
glasi ob veliki pozornosti vseh raz-
sodbo, po kateri so obtoženci zakri-
vili konkurz »Agro-Merkurja« in se
obsodilo:

dr. Žerjav na štiri mesece
navadnega zapora, poostrenega
vsak mesec z enim postom;

Lenarčič na štiri mesece
navadnega zapora;

Rožman na štiri mesece na-
vadnega zapora, poostrenega vsakih
14 dni z enim postom in enim trdim
ležiščem;

Bayr na dva meseca navad-
nega zapora, poostrenega vsak me-
sec z enim postom;

Cohen na 5 mesecev navad-
nega zapora, v katero kazen se mu
pa všteje sedemtedenski preisko-
valni zapor;

vsi se pa obsodijo v po-
vračilo stroškov.

Zagovorniki priglasijo priziv,
dr. Mandič in dr. Tekavčič tudi nič-
nostno pritožbo.

S tem je končal ta žalostni pro-
ces, ki bi nam bil lahko prihranjen,
ker ravno ta proces je jasno doka-
zal, da bi se konkurz lahko preprečil
in »Agro-Merkur« rešil. Nekateri so
hotelii drugače in danes sami vidijo
vse žalostne posledice svojega ran-
janja. Te posledice pa čuti, žalibog,
tudi vse naše narodno gospodarstvo.

Dnevni pregled.

Radi pravoslavne vere. Skoro
mesec dni se že vleče v Ljovu ve-
leizdajniški proces proti dvema pra-
voslavnim duhovnikom, pisatelju
Bendasjuku in enemu študentu. Bila
je zaslišana že cela vrsta prič, toda
niče še ni ničesar povedal o ve-
leizdaji. Kaj izpovedujejo priče?

Pravzaprav ničesar. Odgovarjajo le
na vprašanja državnega pravdnika,
ki se celo pravdo ne zanima za dru-
zega kakor za pravoslavlje in za
neko staro brv. Ne veleizdaja je pra-
voslavje je predmet ljvovskega pro-
cesa. Tudi marmaroški proces so in-
scenirali pijani uniatski duhovniki
radi pravoslavlja in v pravoslavlju je
začel iskati tudi ljubljanski »Slove-
nec« nevarnost, nevarnost, da se za-
jezi narodno propadanje na meji in
da se okrepi narodna zavest. Držav-
ni pravdnik gre tu z klerikalci roko
v roki. Marmaroški in ljvovski pro-
ces se vrši na željo in po apetitu kle-
rikalcev. V kijevskem procesu ju-
dovska vera ni bila tako temeljito
obravnavana, kakor se obravnava v
Ljovu pravoslavna vera. Če tudi je
po zakonu vsakemu državljanu za-
jamčena svoboda veroizpovedanja,
mora vendar v Ljovu pred sodnijo
vsaka priča, ki je prešla na pravo-
slovje na dolgo in široko razlagati
povod in motive, ki so privedli k
prestopu. Dalje mora vsakdo na ši-
roko razlagati zakaj je šel v Petro-
grad, koliko je imel denarja, kje je
spal in — kaj je jedel. Če bi kdo iz-
praševal avstrijske Nemce, zakaj
delajo izlete v Berlin ali Drazdane,
bi vsakdo od njih enostavno odgo-
voril, da potuje tja, kamor se mi
ljubi; toda gorje Rusu iz Galicije, če
se je peljal v Petrograd. Vse mora
povedati, kar nikomur mar ne gre.

Vsa tega vpraša državni pravdnik,
če se je sešel z Bobrinskim. Sploh
je Bobrinski strašilo, preko katerega
ne more niti ljvovski proces, kakor
ni mimo njega mogel marmaroški
proces. Pri procesu je bil zaslišan tu-
di 62letni stari Nagornjak. Izpra-
ševali so ga več ur in on je moral
stole izpovedovati, tako, da je bil
naposled že ves izmučen. Tudi tega
starca je predsednik vprašal, kaj je
v Petrogradu jedel — ne vem, kako
pride sodnik do tega da v jedilu
priče išče indicij za krivdo obdolžen-
cev; to je najbrže kakšna nova kri-
minološka šola. In ko je priča odv-
nila, da ribe, sodniku to ni bilo všeč
in se je obregnil vanj rekoč: »Saj
rib imate doma dovolj.« (Najbrže je
bil v ribah indicij za krivdo ali vsaj
obtoževalna okolnost je morala biti
v ribah.) Iz izpovedbe te priče tudi
izhaja, da je vlada prepovedala zi-
dati pravoslavno cerkev, zato, ker
so prišli denarji iz Rusije. (V Avstriji
se pa ne prepove zidati šulterajskih
šol, četudi prihajajo marke iz Nem-
čije.) Cerkev so hoteli seizdati iz
hrastovega lesa, in tu je morala pri-
ča pripovedovati, kje je ležal les, ali
ga je dež skazil, komu in koliko je
bil potem ta les prodan in kje je se-
dal les — to vse seveda spada v —
veleizdajniški proces.

Bolgarska — turški vazal. Pra-
ški »Čas« podaja o bolgarski sledeče
interesantne podatke: Bolgarija v
zunanjih politikih nima razven Avstro-
ogrške in Turčije nobene opore. Kar
se Avstro-ogrške tiče, ta pri vsej
dobri volji ne more Bolgariji dati
druge podpore kakor moralno in to
Bolgariji nič ne koristi. Podpora Tur-
čije — kolikor se o resnični podpori
lahko govori — pa pomenja popolno
vazalstvo Bolgariji. In to je najža-
lostnejše. Kajti Bolgarija ni zgubila
le Drinopolja in najlepše dele Tra-
cije, temveč ona je izgubila tudi
svojo politično samostojnost. Danes
mora bolgarska vlada brez ugovora
izvršiti vse, kar se ji iz Carigrada
naroči. Tako je morala na zahtevo
turške vlade iz vasi, kjer stanujejo
mohamedanski Bolgari (Pomaki) od-
poklicati pravoslavno bolgarsko du-
hovništvo in nastaviti turške hodže.
Pri volitvah je morala kandidirati
mladoturške zastopnike bivše gimil-
džinske republike. V bolgarskem de-
lu Tracije še sedaj razsajajo turške
čete in turška redna vojska, toda
bolgarski uradi nimajo poguma, da bi
proti temu nastopili. Odvisnost bol-
garske vlade Radislavove od cari-
grajske vlade gre tako daleč, da ofi-
cielna Bolgarska ni smela prazno-
vati obletnice padca Drinopolja. Tudi
v parlamentu je vlada odvisna od
carigrajskih mladoturkov. Ina večni-
no le na ta način, da se v tej večini
nahajajo gimildžinski mladoturki. Ka-
dar se torej gospodum v Carigradu
poljubi — se znajde Radoslavova
vlada v manjšini. K vsem tem teža-
vam pride še finančna nadloga. Bol-
garija potrebuje za ureditev svojih
financ in za pokritje državnih po-
treb precejšnjega kredita. Dosedaj
še ni dobila posojila; in tudi ni no-
benega upanja, da ga dobi, dokler
ne nastane sprememba zunanje poli-
tike Bolgarske. Bolgarska je prišla
v slepo ulico in ni drugega izhodi-
šča, kakor da se vrne k rusofilski
politiki in k politiki tripotentente
(Francije, Anglije in Rusije). — Le
tu je rešitev.

Kaj se godi danes v Rusiji. Na
to vprašanje odgovarja R. N. L. s
sledenimi besedami: Vsa ona skrita
silna moč, ki se nahaja v tem veli-
kem slovanskem carstvu, se je za-
čela razvijati. Nič več in nič manj.
Ta velik razvoj je prišel v živahnej-
ši tok po porazu z Japonci in po no-
tranji revoluciji. Gospodarski raz-

voj začelja od časa agrarne reforme.
denarni položaj je od leta do leta po-
volnejši, tako da more Rusija brez
velikih žrtv misliti na preosnovo
svoje armade in jo napraviti za voj-
no moč prvega reda. V Rusiji se
vsako leto rodi toliko otrok, da bo
po 10 letih imela Rusija toliko pre-
bivalcev, kakor vse ostale evropske
velesile skupaj. Velika svoja poso-
jila, ki jih je Rusija dobila v Franciji,
uporablja za vojno mornarico, v ar-
made izpopolnitev, za zračno vojno
brodovje, za utrdb in za gradbo
strateških železnic na svoji zapadni
meji. Vojska se tako močno poveča-
va, da bo imela Rusija, če upelje zo-
pet 4letno vojaško službo, 2 milijona
aktivnih vojakov. Že danes je ruska
mornarica enakovredna francoski,
leta 1916. bo že prekosila nemško
mornarico. In tako bo takoj za An-
gleško. Nemci so nervozni — toda
ruska diplomacija mora biti operta na
vojno moč, ki je najboljši pogoj za
mir in najboljša garancija, da Rusija
ne bo nič več tako presenečena ka-
kor v vojni z Japonci. Razven teh
vojnih ukrepov pa dela Rusija tudi
nekaj drugega s čemur se pripravila
na velike dogodke. Monopol žita, ure-
ditev državnih skladišč za žito, go-
spodovanje nad zunanjim žitnim
trgom — vse to so ukrepi, ki so na-
pravili ravno takšen vtis, kakor po-
večanje armade. V zadnjem času se
je tudi sklenilo, da se potegne iz ino-
zemstva vsa zaloga ruskega zlata, ki
je naložen po raznih nemških ban-
kah. Kot vojna priprava se označuje
tudi prepoved izvoza konj. — Tako
izgleda rusko življenje.

Predsednikom bolgarskega so-
branja je bil izvoljen vladni poslanec
Vačev.

»Süftenblatt« je zadnji čas pri-
našal same članke proti Jugoslovani-
stvu — menda je upal, da bo zato
dobil podporo za svoj nadaljni ob-
stoj. On ž ne ve, kje.

Dobernig, katerega mati baje
niti nemško ne zna, se zavzema za
koroške renegate in piše v »Tages-
post«i, da smo si Slovenci koroški ju-
bilej izmislili in da je bilo ustoli-
čenje le znamenje — sprave. Vemo,
da si Dobernig želi, da bi Slovenci
ponemčevanje še dalje mirno pre-
našali. Pa ne bo nič!

Stiki s Hrvatsko. Stiki s Hrvati
in obratno, Hrvatov z nami, so zelo
pomankljivi, kar se mora v veliki
meri pripisovati slabim prometnim
zvezam. »Slov. Narod« je nekoč
opravičeno ožigosal nebeško vožnjo
od Zidanmosta do Zagreba. Vladi
glavne proge imajo slabe zveze z
vladi, ki peljejo iz Zidanega mosta
v Zagreb. Človek si ne more dru-
gače tega utemeliti, kot da imajo tu
posel umazane švabske roke. V zad-
njem času se je začel potreben stik
s Hrvati odločneje povdarjati, ven-
dar živimo z ene kakor druge strani
v brezdelju in čakamo. Skoro vedno
se neha obzorje iz obojih strani ob-
mrtni meji. Sicer nam niso dovoljene
skupne organizacije a kdo naj stavi
duhu meje. Žal, da kaolicija, ki nam
je bila nekak vzgled vzajemnosti
dveh narodov ne hodi pravo pot v
prepričajnih stikih z Ogrji, zato naj
bo tudi njej posvečena kritika. Raz-
lastitev in zakon o primorju (eks-
propriacija Primorja) meče dokaj
slabo luč na hrvatsko-srbsko koali-
cijo. Nasprotno pa imajo i Hrvati pra-
vico vtikati se v naše razmere, ker
jih oni, kakor mi njihove, iz dalfave
bolje presodijo. Le s skupno silo nam
bo mogoče ukrotiti obtejnja nem-
čurška gnezda kakor: Brežice, Ro-
gateg, Ptuj, Ormož, Ljutomer... na
kakšen način, to pa naj merodajnejši

Dalje v prilogi.

Jesenice.

Dne 19. in 22. p. m. je prazno-
valo Gledališko društvo jubilej 500-
letnice zadnjega ustoličenja koroških
vojvod na Gosposvetskem polju. Bila
je to izredna slavnost, ki je privabila
v dvorano pri »Jelenu« na Savi to-
liko občinstva, da so bili pri drugi
predstavi razprodani vsi sedeži in
vsa stojišča. Prvi predstavi je se-
veda škodovalo slabo vreme, sne-
žilo je cel dan. Dvorana je bila lepo
okrašena s slovanskimi grbi in lepo
draperijo okrog proscenija. Prvo
točko sporeda je tvoril prolog, ki
nam opisuje težke boje koroških
Slovencev za svoj narodni obstanek.
Govoril ga je dobro g. Sadar, in ko je
končal z besedami:

»Dvigni se zastor, trpljenje to nam
pokaži,
pretreše naj srca gledalcev, trpeče
pa dviga, tolaži!

se je dvignil zastor in nas preselil v
slovensko, koroško vas. Na šoli smo
videli napis: »Volksschule«, na go-
stini »Gasthaus zur Eiche«, na dre-
vesu pa skromni napis S. P. D. »V
Celovec«.

Na verandi so popivali
kmetje in iz dalje se je čula pesem
slovenskih fantov: »Smo fantje Slo-
vencev itd.« Igra nam je odkrila trp-
ljenje obmejnih bratov in nam po-
dala žalostno sliko obupnega, smrt-
nega boja. Kako nas je pretreslo, ko

smo videli slovensko dečo, s fanatizi-
rano od nemčurškega učitelja, ko po-
zdravljala tujega priselca: »Guten
Tag!« Tako resnično je bilo to, kot
se res dogaja danes po Koro-
škem. Drugo dejanje nas vede v
sredino volilnega boja. Na eni strani
Slovenci, na drugi nemškutarji. Dela
se z vso silo na obeh straneh in tu
si Slovenci ne puste kratiti svojih
pravic, kar javno pride do boja, v
katerem pade težko ranjen Ivan, ki
je nekak junak drame. Kakor je bil
končni prizor prvega dejanja lep in
glinljiv, ter pokazal narodno požitvo-
valnost borečih se Slovencev, tako
in še lepši, je bil končni efekt dru-
gega dejanja, ker je bila v prvi vr-
sti, kar se igranja tiče, glavna zasluga
Selanke. Tretje dejanje je razpad
krivičnega blaga. Volitve so razve-
ljavljene, izvoljeni poslanec krivični,
in prej tako silni Gelb pade v roke
pravici, Slovenci so pridobili še nekaj
omahljivih in se sedaj združijo in ob
zvokih pesmi: »Hej Slovani« pade
zastor. Igra je vzeta res iz življenja
in je na odru tudi polno življenja,
zato pa zahteva stvar mnogo dobrih
moči, zakaj scena iz življenja je na
odru podobna lesenemu plotu, ako se
igranci ne užive in podajo sliko res
življenja. To je jako težko izvesti in
dela skoraj povsod pregledave. Pri
tej predstavi pa se nam je zdelo, da
res vse živi, da so to res pravi vo-

malokje. Ko smo ga videli prvič v
»Olimpijskih igrah« smo imeli slabe
upe o njem, a razvil se je izvanredno
hitro in odstranil že skoro, toda še ne
popolnoma, vse znake začetnika. Pri
njem se vidi, da ljubezen do stvari
rodi sadove. G. Sadar je inteligenten
mož in simpatična prikazen, kar mu
opomore vedno do lepe igre. Z go.
Sušnikovo je dobil naš oder novo
moč neprecenljive vrednosti, ona je
namreč ena izmed tistih redkih
igralk na diletantskih odrih, ki igra
tudi z obrazno mimiko, ne samo z
gestami. Podala nam je trpečo mater
in ženo tako, da upamo videti še več
takih partij v njenih nastopih. G. Ro-
preta poznamo sicer že iz prejšnje
sezije (Vinko v »Miklovi Zali«), toda
letos je stopil nadarjeni mladenič
med karakterne igrance in nam
ustvaril že mnogo lepih tipov (n. pr.
Ded Aleška v »Dolini solz«). To pot
je bil dober Seljan, kmet-značaj. G.
Žmitek je igral že pred leti pri nas
in ko se je vrnil iz tujine, je zopet
prihitel v naše vrste ter prevzel vlo-
ge ljubimcev-junakov. Dasi je poka-
zal v »Angelo« tudi svojo sposobnost
za karakterje, ga vidimo vendar
najrajši v »njegovih« vlogah. Kakor
Ivan, ki se vrne iz tujine in je »ostal
naš«, tako tudi on, ki ga je igral. G.
Beravs, pastir brez primere, naj bi
se pokazal večkrat v kaki enaki vlo-
gi na odru. Upamo, da ga vidimo

knalu spet. Druge vloge so bile
manjše, a vendar skrbno naštudirane
in izvedene. Mladim močnem pa kli-
čemo: Le krepko naprej za prosveto
in omiko!

Po kratkem odmoru je stopil iz-
za zastora Spicer in govoril epilog,
pričenši z besedami: »Res temna je
slika, ki jo zrla oko... itd.« ter nas
v lepih Meškovičevih besedah navduše-
val, naj podpiramo brate onostran
gora, da ne omagajo v boju za sveto
narodno stvar:

»Res temni sedanji so dnevi, a solnca
žar

iz davnih dni nam svetlo tolažno žari,
iz dni, ki naš slovenski knez in vla-
dar

na Gosposvetskem slavnem polju
stoji

in sega slovenskim kmetom v trde
desnice

v slovenskem jeziku potrja jim stare
pravice.

In ta žar iz davnih dni naj nas
drani, in budi ter nam daje novo
moč k novemu delu za stare pravice:

»Da srca potrta s pogumom nam
spet okrepi,

da z upanjem novim otožne duše
prekvasi,
naj slava nekdanja pred nami zdaj
oživi,
odgnetno naj se pred nami nekdanji
čas.

krog mislilo in dobe Hrvatce za to skupno delo. Sedaj je še mnogo mrtvih na hrvatski strani. Pogosto se vidi, kako Hrvati podpirajo nemčurštvo na naši hrv. slovenski meji. Posebno z napačnimi gospodarskimi zvezami. Odprto polje — za delo!

Velezidajalske senzacije v Idriji. V Idriji je bilo te dni mnogo nepotrebnega razburjenja. Pri nekem dijaku so baje našli brošuro »Klic od Gospe Svete«. Bila je seveda takoj hišna preiskava, in so odnesli vse hrvatske in srbske knjige. Orožništvo se je zelo potrudilo, da najde kaj sumljivega. Začelo se je stikati tudi drugod. Tudi detektivi so baje dospeli v Idrijo. Našli seveda niso ničesar. Pošteni Slovenci se vsled tega razburjenja niso vznemirjali.

Vrhnik. Kakor smo že poročali, je peljal dne 31. minulega meseca neki posestnik s par konji in z vozom čez most, ki vodi čez Malo Ljubljano pri Mirkah. Most — tritel kot vrhniški klerikalizem — se pa kar naenkrat udre in voz s konji vred izgine v več metrov globoki vodi. K sreči se je zlomila »štanga« in je voznik spravil konja na suho. Voz z gnojem, ki je bil na vozu, se pa še »paca« v vodi. Ne moremo sprico takega dogodka drugače, kakor odločno in ogorčeno grajati »ljudsko delovanje« vrhniških lažipobožniških občinskih »mož«, izmed katerih jih je nekaj pod 30. leto starih, ki se najbolj ustijo. Kljub prizadevanju drugih (celo g. Dr. Furlana) se ni hotel nihče pobrigati za popravilo trilega mostu, dočim za kmečke žulje in na račun liberalnih velikih posestnikov (ne na svoje stroške) delajo čisto čez »klis«, ki bo vodila od somišljenika Oblaka do somišljenika Ogrina k Katoliškemu domu in mlekarini in k onemu somišljeniku v Verd. To so »možje« vihuškega občinskega odbora, ki se hočejo proslaviti na vsak način. Vse občinske pote in ceste so v slabem stanju — kakor ta most, a »možje« imajo le za nove ceste misli in za podpore iz deželne blagajne, ni čuda, da se potem suši. — Temu je tudi kriva splošna vrhniška malomarnost, ker se ljudje ne brigajo dosti za svoje pravice in res je težko dobiti koga, da bi malo v prid »javnega blaga« zropotal nad »možje«, ki so vsled svoje »možštva« zelo visoki. — Radovedni smo, če bodo pri prihodnjih volitvah voljeni še ti »možje«, ker je dosti drugih, ki so bolj »katoliški« in ki niso »možje« zato, ker imajo hlače. — Če se bo delalo tako naprej, da bodo deželni deželni podpora za hleve: Japelj, Štefin, Kogovšek, ki premorejo skupaj vrednosti čez 200.000 K, potem bo najboljši klerikalni volilec moral reči, videč tako delovanje: Konec!

Vrhnik. Srce nas boli, ko vidimo, v skoro vsaki gostilni na Vrhniki pivo nemške provenienke, k čemur pa niso gostilničarji nič krivi, ampak — kar stogoti me — Ljubljanska kreditna banka, ki je lastnica vrhniške pivovarne, ker ona dela iz šparsi-stema recepte pivarju, namesto da bi se ravnala po Prešernovem znanem izreku in pustila svobodno roko pri proizvodnji. Odtod tako izvrstno pivo. Prosim pokusite. Požirek vsaj! No, — brr — prosim pljuvalnik! — Ako misli kreditna banka s tem obogateti, ne verjamemo, a za služi pa vsi grajo, ker naš indirektno prisili piti nemška piva — in nimamo besed, katere bi smeli zapisati, da bi dali duška. Je že dobro!

V spomin na nje naj vsak na delo spet gre, daruje naj domu vse misli, moči vse, srce!

Občinstvo je napeto poslušalo in nestrno pričakovalo žive slike. Pri besedah:

»Odgri se zastor, začaraj duše v dni davne,«

pokaži nam čase velike in slavne...« se je zastor dvignil in pokazala se je čarobno lepa živa slika. Na vojvodskem prestolu sedi knez držeč v eni roki velik meč, z drugo deli podložnim vitevom fevde, ki jih drži paž, na drugi strani stoji paž z velikim ščitom. Pred njim na tleh sedi zopet paž, držeč koroško zastavo. Zbrani so vitezi, plemiči, dvorne dame, kmetje in kmetice. Videli smo starega Korošca in brhko Ziljanko, tudi rožanska zlata kapa je dobila svoje mesto. Nad prestolom pa je stal vitez s slovensko trobojnico, pred katero sta križala drugi vitez in lepa ženska meč in lavorov venec. Živo sliko je postavil g. Sadar; on je slikar in razume stvar! Kratko, slavnost je bila lepa in je gledališko društvo lahko ponosno na to prireditev in tudi na obisk, res, odličnega občinstva. Prvo predstavo je posetil tudi koroški poslanec g. Grafenauer. Da so pa 500letno slavlje bojkotirali gotovi za narodno stvar tako navdušeni in menda izobraženi in inteligentni ljudje, se razume. Tem — testimonium paupertatis!

Hudobija. Pretekli ponedeljek ponoči je doslej neznan storilec položil v žleb kola Prašnikarjeve žage v Mekinal pri Kamniku velik kamen. Drugo jutro, ko so odprli zatvornico, je udarila voda na kolesa, vsled česar je padel kamen pod nje. Posledica tega je bila, da so vse lopate pri kolesu polomile.

Se ena. Koncem preteklega meseca je bilo v Hrašah pri Postojni razbito petdeset izolatorjev na brzojavnih drogih. Storišče so prijeli. Osem majhnih dečkov.

Pri vasovanju obstreljen. 16letnega posestnikovega sina Antona Oblaka iz Trboja v Kranjskem okraju je neki delavec pri vasovanju obstrelil. Oba, delavec in Oblak sta se začela najprej prepirati, na kar je delavec potegnil iz žepa samokres in izprožil strel na fante. Kroglja je zadela Oblaka v levo stegno in je ostala globoko v njem. Poškodba je težka.

Razredna loterija. Včeraj so zadelo: 25.000 kron št. 49.713; 10.000 kron št. 91.323; 5000 K št. 50.393 in 55.591; 2000 K št. 1776, 4926, 8953, 17.101, 24.230, 28.187, 33.996, 36.223, 87.038, 39.277, 39.807, 52.128, 52.144, 54.823, 66.019, 69.567, 76.235, 90.398 in 95.062.

Z Gorenjskega. Vaš list povdarja večkrat, da je v narodno-naprednih organizacijah mnogo konfidentov. To je že res, a pomagajte si. V našem kraju je človek, ki je farovski zaupnik, ki koketira le prerad tudi javno s klerikalci, ki je »Laufbursch« nemško misleče stranke, ki prodaja svo narodno zavest za par grošev, pa je voljen v vse narodno-napredne organizacije in to menda zato, da prenaša skrivnosti in pošte za par judeževih grošev! Če kljub pomislekom volimo take ljudi v odbore in ni čudo tedaj, da doživimo marsikako razočaranje.

Nasilen berač. Te dni je prišel brezposelni dninar Martin Gorjanec iz Predoselj v Presko pri Medvodah in je prosjačil od hiše do hiše. Ker je bil pijan in nadležen, ni dobil skoro v nobeni hiši milosčine. To je Gorjanca tako vjezilo, da je začel razgrajati. Domačini pa so imeli kmalu tega razgrajanja dovolj in so poklicali orožništvo. Predno je to prišlo, je nasilni Gorjanec podrl pri neki tamonji hiši, kjer mu niso dali denarja, cel plot. Z Gorjancem se bo pomenilo okrajno sodišče.

Tatvina orodja. Te dni je bilo ukradeno hotelirju Matiji Dolničarju iz Sent Petra na Krasu iz shrambe za orodje več različnih stvari.

Liubliana.

— Aprilova številka »Bodeče Neže«. Današnja »Bodeča Neža« je namenjena aprilu. Obležena je v lepo zeleno pomladansko obleko. Na prvi strani vidimo nevihte, ki gredo v teh nestalnih časih preko naših poljan, na zadnji strani je dober časovni dvopit. »Priatelj slov. mladine« je v pravi obleki in deželne naklade se kažejo v pravi sliki. Kupitelj Čitajte!

— Za en kulturni škandal je z včerajšnjim dnevom ljubljansko občinstvo bogatejša. Gledališko oboje je priredilo benečično predstavo in hotelo igrati »Legionarje«, naročilo godbo — občinstva pa ni bilo. Predstava je morala biti odovedana. Res sramota v vseh ozirih za ljubljansko občinstvo. Guzalnice v Tivoliju se neprenehoma gibljejo — gledališka predstava v dobrodelne namene pa mora biti odpovedana. S tem svojim obnašanjem ljubljansko občinstvo direktno podpira tiste činitelje, ki hočejo enkrat za vselej naprčiti metropoli (!) Slovenije to sramoto, da ji prepreči gledališče. Res sramota. — Danes zvečer bodo še enkrat poskusili.

— Čuden prizor se je nadij včeraj na ljubljanskih ulicah. V mesto je korakalo vojaštvo našega domačega 17. pešpolka. Pred vojaštvom je korakal oddelček nemških dijakov njim na čelu pa je jahal na konju baje sam sin deželnega predsednika barona Schwarza. Ljudje so začudeno gledali, ker nihče si tega ne zna razlagati.

— K včerajšnji obsodbi. Našemu poročilu o razpravi v zadevi »Agro-Merkurja« moramo spopolniti v toliko, da je bil tudi Lenarčič obsojen razun na štiri mesece navadnega zapora tudi na en post vsak mesec. Cohen je bil pa obsojen na 5 mesecev strogega, ne navadnega zapora. V celi Ljubljani je napravil glas o obsodbi najslabši vtisk in splošna sodba je, da ta sodba ni končana, to pa zato, ker je sodnja najvažnejše dokaz odbila. Edino g. Lenarčič bo moral sedaj uvideti, da je njegova taktika zvrčati vse na druge, zgrešena in da bi bilo bolje, da se je postavil

na stališče stvarnega zagovora, ki je obetal siguran uspeh.

— O obnavni »Agro-Merkur« so listi večinoma lepo in objektivno poročali. Napadov pa se ni mogel zdržati »Šuftenblatt«, ki je posvetil procesu dolg članek in je hotel pokazati politično ozadje procesa, češ, da je bil »Agro-Merkur« proti Nemcem itd. Za »Šuftenblatom« pa je prišla »Zarja«, ki je prinela sledeče vrste: »Dr. Žerjav in njegova Compagnia bella je pridigovala absolutno narodnost, iz koje so se izcimili tudi znani nesrečni dogodki.« »Šuftenblattu« ni zamere — »Zarji« pa lahko zamerimo, da piše tako. Včeraj se ji je pridružil tudi »Slovenec«, ki je »Zarjo« citiral. Hijene!

— Slovenski notarji pri justičnem ministru. »Slov. Narod« poroča: V imenu slovenskih notarjev sta včeraj izročila ljubljanska notarja Ivan Plantan in Aleksander Hudovernik pravosodnemu ministru dr. Hohenburgerju obsežno spomenico, v kateri so naštevali krivice, ki se gode slovenskim notarjem na jezikovnem polju. Deputacijo jo vodil ljubljanski državni poslanec dr. Vladimir Ravnhar. — Justični minister je obljubil, da bo dal zadevo, glede katere se je deputacija pritožila, natančno preiskati in dati ljubljanskemu sodišču potrebna navodila. Poslanec dr. Ravnhar se je nasproti ministru zlasti pritožil radi Elsnerjevih fermanov glede notranjega uradnega jezika ter navedel posamezne konkretne slučaje, ki kažejo v naravnost bengalični luči Elsnerjevo »modrost«. Minister dr. Hohenburger je izrekel z ozirom na povedano svoje začudenje ter obljubil tudi v tej stvari remedium.

— Smrtna kosa. V petek je umrla g. Elvira Vidmajer, roj. Rotter, soproga g. Vojteha Vidmajerja, zav. uradnika. Pogreb bo danes ob 4/5. popoldne, R. I. P.!

— Iz Most. Kakor že večinoma znano, da se tu pri nas dela vodovod, ampak stvar je pa druga, kar še ni tako znano. Tukaj je zaposlenih 40 do 60 delavcev, katerim se godi v nebo vpijoča krivica. Zares ubogi trpin. Pomilovanja vredno delavstvo! Ako stopiš k njemu ter ga ogovoriš, kaj in kako da se dela ter kakšen je zaslužek, ti mora, ako imaš količkej srca, oko porositi; ako pogledaš delavca v obraz, bral boš raz njegovega obraza največjo žalost in trpljenje. Same goljufije se godijo z delavstvom. Naj nekoličko navedem. Vsak delavec dobi odmerjeno svoje delo v dolžini 5 m ter v širjavi 80 cm in v globočino 1.60 m to more izkopati. Kar znaša to 6 kubik. metrov, dobi pa plačano samo za 5 kub. metrov. Dalje, ko mu odmeri prostor, mu pa še po 30 do 35 cm ali več odmeri, tako da lahko rečem, da vsak delavec pri vsakem takem oddelku skoro 2 kub. metra zastoj naredi. Tako ker ima, kakor sem že omenil, zaposlenih tisti podjetnik okroglo do 60 delavcev, mu dnevno zastoj skupno naredijo 100 kub. metrov. Cesta je zelo trda, tako, da izstradani delavci delajo od ranega jutra, ko solnce gor gre pa do temne noči, ter napravijo komaj par metrov ter ima od metra plačano samo 90 vin. (reci devdeset vinarjev). Kje ste možje kršdanskil, kje si župan Oražem; ki pravite, da ste edino vi, ki se za delavstvo potegujete? Zares lep napredek! Lepo zastopate delavski stan. Ali je delavec živ? Ali nima tudi dušo kakor vi? Ali so to mogoče vaši volji, da jih v tako težko delo vpregate s tako majhno plačo. Ali so to mogoče vaši arniki, da jih samo ob volilnih časih poveljujete in potem, ko minejo volitve, jih pa zopet odvedete v sužnost. Vam ni li znano, da mora delavec tudi jesti, in da mora vsako stvarco drago plačati? Oče Oražem, kje ste? Zakaj tlačite delavstvo v sužniško prešo? Ako imate količkej srca do svojega bližnjega, kakor je učil Kristus, mora se Vam srce omečiti, in napravili bode te korake, da se ne bo z delavstvom godila taka goljufija. Saj nisimo v Sibiriji. Vaša naloga je kot župan, da se v svoji občini zavzame za vse podložnike. Sicer ako se ne potegnete za delavstvo, Vam za sedaj tudi ne bomo tako zamerili, ker se nam tudi Vi usmilite, ker ste kot skrben oče svojih družini, in ker bo kmalu prišel čas, ko boste morali za novega državljana skrbeti. Ako naše delavstvo tuji odira, dajte vsaj Vi zanje skrbeti.

— Selo. Prizadeti posestniki na Selu naj si dobro zapomnijo, da se je vršila komisija glede regulacijskega načrta na licu mesta dne 31. marca 1914. Od prizadetih posestnikov na Selu ob stari občinski poti je zahteval g. Oražem, da se cesta razširi na osem metrov. Slavna komisija pa tega ni mogla g. Oražmu odobriti. Parkrat je ponovil ali zamen. Komisija mu zavrne, češ kako da more

zahtevati od posestnikov svet, ko je vendar njih last, ne pa občine. Ko smo pa prišli do moje ograje je rekel g. Oražem: »Ta tudi ni postavil ograje po načrtu.« Ko sem to slišal, stopim bližje in vprašam gospoda kdo da ni postavil ograje po načrtu. Na to pravi g. Oražem: ali ste se prišli zopet kregat. Rekel sem, gospod Oražem, poldite sem, jaz Vam bom takoj pokazal, da stoji moja ograja natančno po načrtu, kakor se mi je odkazalo. Tega pa g. Oražem ni hotel slišati. Ko sem zaprosil za ogled glede betonske ograje, sem predložil prošnjo v občinski pisarni. To si vedno lahko vzamete na vpogled. V prošnji sem navedel, da nameravam napraviti betonsko ograjo samo ob zgornjem delu hiše. To se mi je tudi pri ogledu dovolilo. Torej čemu toliko besedi, ki so brez podlage. Sedaj Vam pa ločem ob kratkem poročati, ki da sem iskal pravice. Pred dvema leti sem dobil odlok od županstva Moste, da moram ograjo odstraniti za pol metra. Temu odloku sem se uprl, in sem se pritožil na deželni odbor. Deželni odbor pa na gerentov odlok mojo pritožbo razveljavil iz teh razlogov. Ker se ograjo samolastno postavili na občinsko cesto za pol metra, se gerentov odlok postavno utemelji in vaša pritožba razveljavi. Pritožil sem se dalje na c. kr. upravno sodišče. Občina Moste je stavila drugi predlog, ki se glasi približno tako: prejšnji lastnik hiše je postavil ograjo za pol metra na občinsko cesto pred kakimi šestimi leti. Take izmišljotine županstva Moste so bile brez podlage. Tega mnenja je bilo tudi c. kr. upravno sodišče. Zato je razveljavilo odlok dež. odbora, kakor tudi odlok županstva Moste. Stvar pa še ni bila v redu, zahtevalo se je obravnave na licu mesta dne 29. marca 1913. Jaz sem navedel priče, ki so bile zaslislane. Priče so dobro poznale ograjo poprej, nego jo je poznal župan Oražem. Zato so tudi lahko izpovedale, da nisem jaz postavil ograje na občinsko cesto, kakor tudi moj prednik ne, ker še danes stojijo stari koli na enakem mestu. Napravil se je protokol, na istem tudi načrt in napovedbe zaslislanih prič, tako da je bilo vse v redu. Vso to stvar je vzel zopet v pretres deželni odbor. Kaj se je potem zgodilo? Deželni odbor mi dopošlje prepis dotičnega protokola, ki se glasi: Na licu mesta dne 29. marca 1913 je bilo konstatirano brez ugovora strank, da ograja stoji za pol metra na občinski cesti. Sedaj se pa človek naglej! S teh razlogov se mi je zopet pritožbo razveljavilo, ki ne odgovarja resnici proti originalnemu protokolu. Seveda sem moral nadalje iskati pravice. Napravil sem pritožbo zopet na c. kr. upravno sodišče, priložil sem tudi dotični prepis, ki sem ga dobil od dež. odbora. Stvar je pa pri c. kr. upravnem sodišču že kakih sedem mesecev. Jaz sem tega mnenja: Ako bi poslal deželni odbor originalni protokol na c. kr. upravno sodišče, bi bila stvar že zdavnaj rešena. — Fran Hamberger.

— Iz Sela. Pri komisiji dne 31. marca je slišala neka oseba, da se je g. Oražem izrazil, da on težko vozi do svoje hiše. Gospod Oražem, saj imate vendar zgoraj lep vhod. Ako ga želite pa še spodaj, pa lahko svojo ograjo nekoliko odstranite. Kako pa mi pridemo od tega, da bi se moralo več posestnikov tri metre umakniti z ograjami in to v korist eni sami osebi. Vse, kar je prav.

— Iz Ježice. Odkar nam je naš župnik S. Župan zbral čisto katoliško slovensko ljudsko stranko po imenu, a ne po namenu, imamo v naši občini čim dalje večje prepire in vedno več sovraštva. Stranka kot taka obstoja iz samih spreobrnjenih Pavlov, koritarjev, klmovcev, spokornikov in diplomiranih hinavcev. Kdor jih pozna, vsak se jim mora smejati. Pustili bi jim pa to angeljsko veselje, ako bi ne bili pri tem vsi davkoplačevalci občine Ježica prizadeti. Padec Antona Vilfana z županskega stola in vedno hujši pritisk od farovža po pristaših omenjene stranke, oziroma občinskega odbora nam je najbolj dokaz, kako se je delalo v občini Ježica. Biti liberalci zato, da mu kot gostilničarju Ljubljancem polnijo žepa, biti klerikalci zato, da dobi kot »žegnan« mož vse mogoče časti v občini kot župan. Biti predsednik krajnega šolskega sveta, blagajnik gas. društva, cestni odbornik itd. (in še tukaj poleg časti profit), znajo iskati samo politični kameleoni. Za časa njegovega županstva ni občina v drugem ničesar napredovala, razun občinskih doklad, ki se vsako leto zvišujejo. Kar se je naredilo pri občini, se je na pritisk drugih naredilo. Imamo

dokaze za razne pojedine in gostovanja na kožo davkoplačevalcev na Ježici itd. Mašni plašči in cerkvene svetilke ne izpremenene pregovora: da en krivičen vinar devetindevedeset pravičnih sne. Z občinsko doklado smo letos priromali na 35 %. Vzroki povišanja in mnenja prizadeh so različna. Nekateri trde, da se bode s pomočjo povišanja doklade šola razširila. Mnenje mnogih staršev, ki morajo svoje otroke drugim v šolo pošiljati, je pa — naj se še ta šola zapre. Ako je nadučitelj Perko za šolski pouk bolan — a za privatno službo ne — ako ima dovolj časa za sprehod popoldan, bi tudi lahko nekaj časa žrtvoval za nadaljno izobrazbo šolske mladine. Pa, kaj žemo zahtevati od spokornikov, kateri so od farovške milosti odvisni. Drugi zopet trdijo, da so dolžni za razne »likofe« in pojedine, tretji pravijo, da so doklade za prepotrebno čukulado itd. Vse to občutimo vsi in bomo čim dalje bolj občutili — zato bomo vse natanke obelodanili, posebno one, ki so dolžni slišati za blagor občine, pa služijo se šbi ali drugim. Se še vidimo.

— Romarski vlak na Trsat. Sent-peterski župnik Petrič priredi 26. t. m. poseben romarski vlak na Trsat. Ta vlak bode odhajal nekako okrog polnoči iz Ljubljane in prišel bode nekako ob istem času nazaj. Takaj lahko vsako vidi, da ta vlak ni namenjen v pobožnost, ampak za zabavo in dobiček. Ako bi bilo klerikalcem, oziroma Petriču, za resnično pobožnost, bi se odredila vožnja iz Ljubljane krog 5. ure zjutraj, urstvo bi bilo potem lahko že ob 9. uri pri maši na Trsat. Nazaj bi pa lahke vlak odhajal krog 5. ure popoldan z Reke in prišel krog 9. ure zvečer v Ljubljano. Torej tudi časa več kot dovolj, za Reko in nje okolico. Ampak Petriču je dobro znano, da vožnja po dnevi ni tako privlačna, kakor ponoči. Zatorej je sklenil, da ostanejo romarji, kar dve celi noči zunaj. Kar bode imelo potem, posebno privlačno silo in donajalo tudi lep dobiček. Če to ni nekaka kupčija s človeškim mesom, potem ne vemo kaj more še biti. Pošteni stariši gotovo ne bodo poslali svojih hčera, na ta zabavo.

— Slovensko gledališče. Danes popoldne ob treh se vprizori zadnjič v tej sezoni sijajna burka »Nevzdramljivi Izidor«. Igra je polna komičnih zapletljivosti in situacije komike, ter je dosegla vsakokrat velik uspeh. Naslovno vlogo igra g. Povhe, večje vloge pa igrajo ga. Bukškova, gđc. Gjorgjevičeva, g. Skrbinek, g. Grom in g. Šest. Opozorjamo na to burko tudi pred vsem goste iz dežele — hočejo prebiti enkrat veselo popoldne, kajti »Nevzdramljivi Izidor« je brez dvoma najboljša burka letošnje sezi. Zvečer se ponove »Legionarji«. Obe nedeljski predstavi se vršita pri znatno znižanih cenah. — Ker se vrše predstave v korist našemu dramatičnemu oboju, kateremu se imamo zahvaliti za letošnje večere v gledališču, opozorjamo posebej ljubljansko občinstvo, naj obišče te predstave v polnem številu in naj pokaže slov. igralcem z razprodanim gledališčem svoje simpatije. — V terek zadnja predst. »Perjanica«.

— Odborova seja »Matice Slovenske« bo v ponedeljek, dne šestega aprila ob štiri uri zvečer. Dnevni red: 1. Poročilo predsedništva. 2. Potrditev zadnjega zapisnika. 3. Poročilo o letošnji glavni skupščini. 4. Volitev predsedništva, ostalih funkcionarjev in volitev v odseke. 5. Podelitev častne nagrade za l. 1913. 6. Novo imenovanje tajnika. 7. Slučajnosti.

— Vstopnice za Matične koncerte »Oliki« se od danes naprej dobivajo v trafiki gđc. J. Dolenceve v Prešernovi ulici po cenah: 6, 5, 4, 3 in 2 K; stojišča po 1 K 40 v.

— Orkester »Sokola I.« ponovno opozarja in vabi na koncert, katerega priredi danes (nedelja) 5. t. m. v restavraciji hotela »Tivoli«. Koncert traja od 4. popoldne do 7. zvečer, nato pa se vrši od 8. do 12. ponoči v dvorani ples. Ker so na programu lepi, izbrani komadi in vstopnina jako nizka, namreč 50 vin. za osebo, zato se nadejamo da nas počasti slavno občinstvo z številnimi obiskom. Posebno pa apeliramo na sokolske kroge, da pokažejo z obilnim posetom, simpatije še edinemu slovenskemu orkestru v Ljubljani. Na zdar!

— Narodno-socialna Zveza v Ljubljani. Zavedajoč se svoje dolžnosti skrbeti za izobrazbo svojih članov ustanovila si je na podlagi svojih pravil društveno knjižnico, katere se otvori danes ob 10. uri popoldne in bo odprta vsako nedeljo od 10. do 12. ure dop. Vabimo vse člane, da si že danes ogledajo knjižnico, ki obsega lepo število knjig literarne vrednosti.

ter da si knjige pridno izposojujejo. Seveda še naša knjižnica daleko ne zadošča duševnih potrebam narodnega delavstva. Obračamo se torej do naših rodoljubov z vpludno prošnjo, da nam z ozirom na kulturni pomen naše knjižnice podarijo kar največ knjig, ki se morda brez koristi prašajo po predalih. Naznanjajo nam naj naslov, da pride knjižnica sam po knjige.

— »Slovan«, XII. — 3.: Alkotol: Pavel Golia. — Primicija v Slovenskih Gorah: Alojz Kraigher — Tožba devojke: Fedja Dmitrijev. — Slika z Adrije: Ignacij Gruden. — Grobovi: Ivan Cankar. — V spominsko knjigo: Pavel Golia. — Rendez-vous: Fedja Dmitrijev. — Nove smeri: Albin Ogris. — Francosko ilirska loža, itd.: Dr. F. Kidrič. — Povabljen nepoklicanec: Prostoplav Kretanov. — Listek. — Med zapiski bi se z isto pravico, kakor se omenja Matoša, lahko govorilo in povedalo nekaj o jubileju čeških pesnikov Macharja in Sove! To konstatiramo brez očitani. — List priporočamo in pričakujemo kmalu 4. številke.

— Resničen naraven čudež. V četrtek je imela naša redakcija posebno vrsto obisk. G. A. E. Delauné je nam pripeljal svojo družbo, ki se bo te dni kazala v Ljubljani: dve deklici z zraženimi glavami in malo Asro. Deklici sta stari 27 mesecev, popolnoma pravilno razviti, toda glavi imata zraščeni skupaj na temenu tako, da so noge ene in druge obrnjene v popolnoma nasprotno smer in da bi, če bi eno postavil na noge, druga ostala navpično z glavo na glavi prve. Drugače sta otroka popolnoma zdrava in tudi tuševno primerno razvita ter nikakor ne naplavlata neprijetnega vtisa, dasi seveda vzbujata globoko sočutje. Deklici ležita v dolgi košari. Glavi prehajata druga v drugo od temena do zatilnika. Odsprejaj in odzadaj sta lobanji druga na drugo preraščeni (überschachtelt); zelo vidne so krvne žile. Berolinski profesorji so na podlagi röntgenizacije dognali, da loči, oziroma pokriva možgane obeh črepin tako, da je operacija izključena, ne da bi se tvegalo življenje vsaj ene ali obeh dvojčic. Zrast je tako popolnoma, da se da pravzaprav o eni sami črepini govoriti. Možgani obeh deklic pa so popolnoma samostojno razviti, tako da lahko ena dvojčica spi, medtem ko druga bdi. Tudi značaja obeh deklic sta popolnoma različna: ena je resna, zamisljena, druga pa vesela in živahna. Sedaj že začneta nekoliko govoriti in ni izključeno, da ne bi sčasoma morebiti začeli tudi hoditi, in sicer na ta način, da hosta s svojima telesoma tvorila narobe obrnjeno črko U, oziroma podobno podolgate podkve. Pripominjamo še, da so starši dvojčice popolnoma normalni; oče spremlja hčerki po svetu in tudi njuna teta, ki ju oskrbuje. Videti je, da se vse stori za čim večjo dobrobit in udobnost dvojčic. — Poleg dvojčic Stoll smo videli še drugo čudo: najmanjše sedaj živče človeško bitje — pritlikavsko Asro. Asra je stara 16 let, je 63 cm visoka in tehtja 7 kg. Njen oče je pritlikavec, mati Aztekinja, to je potomka rase, ki je v pradobi v Evropi živela, a je izmrlna, oziroma popolnoma degenerirala. Asri manjkajo mali možgani in je zato nema, druge zmožnosti so pa naravno razvite! Malo bitje je silno veselo in šaljivo, vedno se smeje in neprestano živahno giblje, prav kakor vrtavka. Dvojčici in Asra sta razstavljena v posebno zgrajenem indijskem templju v Lattermanovem drevoredu od danes do vključno Velikonočnega ponedeljka. Občinstvu priporočamo, da si ta naravno-zanimivi pojav ogleda.

— Prilazen gost. Te dni je prišel brezposelni delavec Peter Zdešar iz Brezovice v neko gostilno na Zaloški cesti in je zahteval pečenke. Ko so mu jo prinesli in ko jo je pojedel, si je Zdešar naročil še eno porčijo, pri kateri je pojedel nič manj kot šest kruhov. Ker je pri tem tudi navdušeno pil in ker je hotel še naprej jesti, se je zazdelo to gostilničarju sumljivo in zahteval je, da Zdešar plača račun. Ta pa ni niti slišati hotel o kakem računu, ker je imel namen pobrisati jo. Ko so poklicali stražnika in je ta prisilil Zdešarja, da plača, kar je pojedel in popil, je hotel grdo oba pobegniti, kar pa se mu ni posrečilo. Dognalo se je, da ni imel pri sebi niti vinarja pač pa so našli pri njem dva kosa kruha, ki ga je ukradel gostilničarju, ko je šel ta po stražnika. Z Zdešarjem bo imelo opravka okrajno sodišče.

— Umrli so v Ljubljani. Antonija Zvonar, premogarska žena, 33 let. — Franc Dolar, železniški delavec v pokopju, 60 let. — Vinko Božič, sin poštnega sluga, 9 mesecev. — Alfred Šmid, strojnikov sin, 8 mesecev. — Neža Matko, zasebnica, 74 let. — Helena Cedilnik, bajtarjeva žena, 68 let. — Angela Jagodic, postelnikova hči, 2 leti.

— Mestna zastavljavnica naznanja, da se vrši tamesečna dražba v februarju 1913 zastavljenih dragocenosti (zlatnine, srebrnine in draguljev) in v mesecu aprilu 1913 zastavljenih efektov (blaga, perila, strojev in koles itd.) v četrtek dne 9. t. m. od 8. do 12. ure dopoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica 2.

— Kdor plača lahko zahteva, in zahteva kupovalec gotovo samo tako blago, ki mu ugaia. Gospodinjam ugaia med vsemi kavnimi pridatki najbolj Kolinska kavna primes, ki jo zato tudi zahtevajo pri trgovcih. Napravi jim najboljše kavo, zato jo imajo najraje.

— Mestna hranilnica ljubljanska. Prolet meseca marca 1914: 1658 strank je ušlo K 700.718,96. 1511 strank je dvignilo K 754.779,44. Stanje ulog K 43.655.507,93. Stevilo uloženih knjižic 30.091. V I. četrtletju 1914 se je hipotekčnih in občinskih posojil izplačalo K 203.153,47, vrnilo K 427.201,66. Stanje posojil K 34 milijonov 509.176,09.

— Girardi v Ljubljani. V torek 7. in sredo 8. igral bode v operetnem filmu »milijski stric« znan najboljši dunajski komik Aleksander Girardi v 50 ulogah, v kinematografu »Ideal«. Za ta film spisal je dunajski kapelnik in komponist Robert Stolz posebno godbo katero bode igral orkester tukajšnje vojaške godbe pešpolka št. 27. — Nudi se nam torej umetniški večer prve vrste in ker je zanimanje jako veliko, priporočamo se zagotoviti si sedeže vnaprej, ker se lahko pripeti, da zadnji dan ne dobite več prostora. Predstave se vršijo ob 5., 7. in 9. in trajajo po 2 uri. — Danes in jutri še drama »Hudičev delež« z Valdemar Psilandom.

Od velikonočne nedelje 12. do 17. aprila — 6 dni!

Modra miška!

Največja in najkrajša učinkovita veseligrata te sezije! Neprestan bučen smeh! Kinematograf Ideal.

Trst.

— To je pogodu našim sosedom Lahom. Petkov »Piccolo« prinaša »brzojavko« z Dunaja, ki se glasi tako-le: »V aprilski številki revije »Nord und Süd« je priobčil grof Voltolini neki članek o jugoslovanskem problemu in med drugim pravi tudi, da se goji med Slovenci, Hrvatini in Srbi v Avstro-Ogrski ideja za Veliko Srbijo in da se razvija iredentizem vedno bolj in to v sled nacionalnih bojev, ki se vrše med njimi (Jugoslavo) in Nemci, Italijani in Madžari. Ta iredentizem preti nevarnost naši državi. Članek tudi pravi, da je tudi nespametno misliti na trializem, to je, da bi avstrijska vlada zgrešila, ko bi hotela zadovoljiti Jugoslavo s tem, da bi ustvarila Jugoslavijo, ki bi imela svoj parlament, kakor ga ima Ogrska; Jugoslavija, ki bi obstajala iz Kranjske (Koroške in Stajerske ne?!). Primorske, Dalmacije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine, bi se ne vzdžala. (Zakaj ne?) Članek priporoča avstrijski vladi naj bi se poslužila italijanskega elementa proti Jugoslavo; potrebno pa bi bilo zato tudi podpirati in odponati Italijanom in n. pr. tudi s tem, da se jim dá univerzo v Trstu.« — Tako torej! Tisti »učeniak« se torej boji za avstrijsko državo. Boji se iredentizma, ki se širi med Jugoslavo. Če se ganejo Jugoslavo, zatirani skoz in skoz, in zahtevajo mrvico pravice, so že nevarni? Molčali naj bi, da bi jih zadušili Nemci, Lah in Madžari? Še preveč patriotični so bili Slovani in so še vedno. Morda bi bilo boljše zanje, ko bi bili malo hladnejši. Če je pa res, da se širi med Slovani iredentizem, potem so krive temu le krivice, ki jih čutijo Slovani — zakaj oni se v Avstriji le branijo proti krivicam; nikjer niso v ofenzivi. Pravica naj pride na dan — in vsa nezadovoljstva se poležejo. Lah pa naj tudi malo potrpijo!

— Ponesrečen poskus vloma. Te dni so obiskali vlomilci urade »Splošnega zavoda za pokojnine uradnikov«, ki se nahajajo v ulici della Caserma 4. II. V hišo so prišli s ponarejenimi ključi, ravnotako se jim je posrečilo odpreti tudi večna vrata, ki vodijo v urade omenjenega zavoda. Ker pa se nahajajo uradi v več sobah, je bilo treba vlomiti par vrat, predno so mogli priti vlomilci do sobe, kjer se je nahajala blagajna z 8700 K. Tatovi so napravili na zunanji steni blagajne veliko luknjo;

stena notranjega predalčka pa je bila nedotaknjena. Tatovi so jo odkurili, predno so utegnili vlomiti predalček z 8700 K. Odsli so tedaj praznih rok, čeprav so imeli silno mnogo dela predno so prišli do blagajne. Najbrže so se ustrašili, da jih utegne kdo zasati, ali pa se jim je pokvarilo vlomilno orodje. — Naslednji dan so našli uradniki odprta vsa vrata uradov, ključavnice so bile vse polomljene. Na tleh je ležalo vse polno vlomilnega orodja. Razume se, da so našli prevrtno tudi blagajno, a v njej je le ležalo še vedno vseh 8700 K, ki so bile zaprte v notranjem predalčku. — Tatovi so imeli načrt vseh sob in vedeli so tudi, kako je urejena blagajna in kje leži denar.

— Velikanske tatvine v prosti luki. Poročali smo že o velikih in organiziranih tatvinah, ki so se vršile v prosti luki že nekaj let sem in kar na debelo. Poleg glavnega osumljenca, skladiščarja Jakoba Pontella, je bilo aretiranih doslej še osem drugih oseb, ki so na samu, da so sodelovali pri tatvinah. Vsi aretiranci se nahajajo v preiskovalnem zaporu. Preiskave nadaljujejo neprestano.

— Na cesti je umrl v četrtek okrog pol dneva sobni slikar Ivan Vincetič, star 42 let in stanujoč v ulici Olmo št. 14. — Revez je padel na ulici na tla in je pričel bruhati kri. — V nekaj minutah je izdihnil.

— Ribe tonine. Včeraj in predvčerajšnjem je bilo na ribjem trgu velika množina tovin; prodajalo se jih je kilogram po približno K 1:60.

— Angleži v naši deželi. V petek je prišlo v Trst s parnikom »Ivernia« kakih 250 Angležev, ki potujejo po svetu, da si ogledajo zanimivosti dežel. Angleži so namenjeni obiskati tudi Kranjsko ter si ogledati predvsem podzemne jame v Postojni, Skocjanu in Divači.

Mučeništvo slovenskega gledališča.

Včeraj popoldne ob 5. je sklicala gledališka komisija anketo v mestno posvetovalnico, da se reši vprašanje slov. gledališča v Ljubljani. Na povabilo so se odzvali povabljeni v obilem številu. Poleg obč. svetnikov in zastopnikov se je posvetovalnja udeležil tudi župan dr. Iv. Tavčar. Sejo je otvoril g. Etbin Kristan kot predsednik komisije. Podal je kratak pregled položaja, v katerem se nahaja gledališko vprašanje in je prečital »opravičilo« vis. dež. odbora, s katerim vis. dež. odbor naznanja, »da ni v stanu udeležiti se tega posvetovalnja.

G. Kristan je na to pojasnil, da je vsa metna subvencija za leto 1914. izčrpana, da je sezona konec in da je za prihod. sezono gledališče nemogoče, ako se sedaj takoj ničesar ne ukrene. Ker pa dež. odbor odreja sodelovanje, ne ve, kje bi bila rešitev. — Na to je g. Pustoslemšek povdarjal, koliko je mesto storilo za gledališče — dežela pa nič — oziroma je še ovirala. Tu sta dva faktorja, ki bi morala skupaj delati. Ako en faktor odreče — je nemogoče iti naprej in naj se gledališče pusti, dokler ne pridejo boljši časi. G. Stefe svetuje na to, naj bi se poiskal tretji faktor med obema — ki bi vžival na obeh straneh zaupanje — to bi bil g. Borštnik.

G. Kristan pojasni, da tudi to ni rešilna pot, ker pod takimi pogoji se ne more sklepati nikakih pogodb. Profesor Reisner pojasni položaj s stališča igralcev. Ako se ne da zagurati sezona že sedaj, in treba to povedati, da se igralci drugam obrnejo za angažma. Tudi on je mnenja, naj se za čas opusti gledališče, da se pokaže ali bo slovenska Ljubljana izhajala brez slovenskega gledališča. Župan dr. Ivan Tavčar pojasni na to vprašanje s svojega stališča kot župan. Podpora za 1914 je izčrpana. Mesto ne more letos dati niti vinarja. Tudi v bodoče (l. 1915) bi moglo mesto podpirati gledališče le tako, da da polovico podpore mestu, polovico deželi. Opozorja na zasedanje deželnega zbora, ki naj bi to vprašanje rešil.

G. Kristan pojasni, da se je komisija že obrnila na deželni zbor, glavar pa uloge ni sprejel. Ako se deželni odbor drži tako, kot dosedaj, ni mogoče ničesar delati in je propad slovenskega gledališča v Ljubljani neizogiben. G. Kristan razvija na to lepe misli, kako gledališče služi deželni oziroma slovenski kulturi v deželi. — Prof. Ilesič pravi, naj se gledališka komisija razide, morebiti se bo potem deželni odbor spomnil svoje kulturne dolžnosti. Mesto je storilo vse, kar je moglo — sedaj naj stori še dežela. G. Lileg je mnenja, naj se počaka zasedanja dež. zbora. — G. Kristan na to zaključuje anketo. Gledališka komisija je torej storila svojo dolžnost, ako dež. odbor ostane na svojem stališču, je slovensko gledališče ubito.

Telefonska poročila

EPIROTI POBITI.

Drač, 4. aprila. Uradno se poroča, da so bili Epiroti po daljšem boju slednjič popolnoma poraženi. Albanska žandarmerija je v odločilni bitki zmagala. Korica je v rokah albanske žandarmerije.

SPLOŠNA MOBILIZACIJA V ALBANIJI.

Rim, 4. aprila. »Agenzia Stefani« poroča iz Drača: Ministrski svet je v daljšem posvetovalnju sklenil, da se odredi splošna mobilizacija po celi Albaniji.

AKCIJE NOVEGA KNEZA.

Drač, 4. aprila. Kralj se hoče postaviti na čelo albanske vojske, ki pojde nad Epirote.

Drač, 4. aprila. Albanski knez se je odločil sprejeti 10 milijonov, ki jih da Avstro-Ogrska in Italija pa 75-milijonsko posojilo.

ALBANIJA IN EPIROTI.

Pariz, 4. aprila. Francoska vlada izda noto kot odgovor na poslednjo noto grške vlade. V noti se predlaga, da se pripozna Epirotom vse

pravice v verskem oziru in poleg tega naj se pripusti poprava meje pri Argirokastru. Iz vse note je razvidno, kakor pravijo diplomatični krogi, da se francoska vlada postavlja na stališče, da je epirotsko vprašanje interno albansko vprašanje. Dale se ne bodo nikake mednarodne garancije za izpolnitev epirotskih zahtev.

ITALIJA POŠLJE ODDELEK VOJAKOV V ALBANIJO.

Rim, 4. aprila. Italija odpošlje v Albanijo večji oddelek lovcev na razpolago mednarodni komisiji, da lažje izvrši svojo nalogo.

FRAN MALIS,

diplomirani krojač.

Trst. - Ulica Tor S. Piero 4 - Trst

Podružnica: Nabrežina 99.

Kam daste brusiti? K brusacu I. Kraigherju Ljubljana, Židovska ulica.

Prvi umetel in fini brusac z električnim obratom. — Trgovina z jeklenimi predmeti.

Mesto vsacega posebnega obvestila.

Vojteh Vidmajer, zav. uradnik, naznanja v svojem in v imenu svojih dveh sinov Ljubomila in Danimira, svojim dragim sorodnikom, prijateljem in zancem prežalostno vest, da je njegova preljubljena žena, mati, sestra in teta, gospa

Elvira Vidmajer, roj. Rotter

po dolgi in zelo mučni boleznih v petek ob polu 11. uri ponoči, previdena s sv. zakramenti v najlepši dobi preminula.

Pogreb predrage rajnice se vrši v nedeljo, dne 5. t. m. ob 3/45. popoldne iz hiše žalosti Čopova ulica št. 21 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo brala v cerkvi sv. Petra. Predraga rajnica se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V LJUBLJANI, dne 4. aprila 1914.

Prvi slov. pogrebni zavod Josip Turk.

Pisemski papir. Velikonočne in najnovejše umetniške razglednice priporoča Marija Tičar

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 26 in Resljeva cesta št. 7.

Med dobrim najboljše je

„Puch“ vozno kolo

model 1914.

ki so vsled lahkega teka in trpežnosti povsod najbolj priljubljena.

Glavno zastopstvo in zaloga

IGN. VOK, specialna trgovina šivalnih strojev in koles

Ljubljana. — Sodna ulica št. 7. — Ljubljana.

Na zahtevanje pošljemo vzorce!

Ign. Žargi „Pri nizki ceni“

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 5.

Največja izbira za šivilje in krojače, zadnje novosti raznega lišpa kot: čipk, riša, ostankov, vezenin (šlengerije), najmodernejše svilne, dalje največja izbira kravata, srajc, ovratnikov, nogavic, rokavic, predpasnikov, modercev itd. itd.

Na zahtevanje pošljemo vzorce!

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pisarni vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglašitvah ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakih. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Damske žalne oblike (kostume) vse velikosti po najnovejšem kroju priporoča konfekcijska trgovina A. Lukič. Pred škofijo 19. 99—x

Stelaže in banki za manufakturno, galanterijsko in špecerijsko blago, v dobrem stanu, dolgo 15 m široko 5 m, se zelo ceno proda. Kje, pove Anončna ekspedicija, Ljubljana. 187—2

Učenec za modno trgovino se takoj sprejme. Ponudbe na anončno ekspedicijo. 177—5

Motor Puh 3½ P. H. skoraj nov, en cilinder, model 1913, se proda po nizki ceni. Kje pove Anončna ekspedicija, Ljubljana. 181—3

Malina hisa, tik ob državnem gozdu proda. Naslov Sp. Šiška 156. 3—201

Šivilja išče dela pri kaki boljši rodbini. Naslov v »Anončni ekspediciji«, Ljubljana. 196—1

Kolesa Puhova in še druga iz tovarne Stirijske, potem stare še dobre po vsaki ceni. Harmonike, nove in stare, plošče za gramofon, igle! Vse to se pri meni dobi in cenejši kot drugod. Se priporočam P. Bizjak, star., Kranj 102. 195—3

Išče se ena ali dve nemeblovani sobi. Ponudbe na »Anončno ekspedicijo«, Ljubljana.

Načrti za nove hiše in različna popravila se izvršujejo po zmeranih cenah. Dopisi se sprejemajo na: A. Z. »Anončna ekspedicija«, Ljubljana.

Kako se pljučne bolezni, dušilni kašelj in naduho popolnoma ozdravi, poročam vsakomur brezplačno. Pošljite za odgovor kuverto z znamko na gospo B. KOLENSKA, Vrbovce šte. 388 pri Pragi (Češko).

Napredaj imam popolnoma predelano kočijo. Natančnejša pojasnila daje Anton Petkovšek, Spodnji Logatec, Kranjsko.

Dva učenca sprejme Anton Hrovat, mizar, Smokuč, pošta Žirovnica (Gorenjsko)

Išče se za avgustov termin za dve osebi solčno stanovanje s 3 sobami, pritliklinami in ev. kopalno sobo v bližini sodnije, ali pa z uporabo vrta tudi kje drugje v mestu. Ponudbe z navedbo cene do 15. aprila t. l. pod Dr. K. na upravnistvo.

Anončna Nova Ljubljana

Čevlji

prvo vrstne kvalitete
kakor elegance!

16.50

12.50

Šelenburgova
ulica

Narodna
urarna in
zlatarna
Alojzija Povha,
se dobi na trgu Barriera št. 3, Trst.

Edina primorska tovarna dvokoles „Tribuna“ Gorica, Tržaška ulica št. 26, prelovar Gorjup.

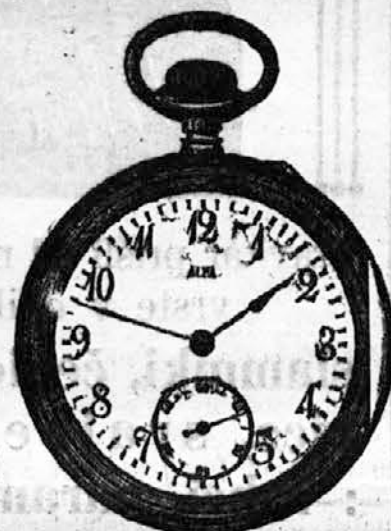
Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. itd.
F. Batjel
Gorica, Stalna ulica šte. 2—4.
Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Konfekcija

: za moške, ženske in otroke :
v veliki izbiri po zanesljivih in stalnih cenah v podružni trgovini
tvrdke R. MIKLAUC

„Pri Škofu“

Ljubljana — Pred škofijo šte. 3. — Medena ulica.
: Eceben oddelek v prvem nadstropju. :
Cenik na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Izšel je nov lep cenik s koledarjem, vsebuje različne novosti z najnižjimi cenami. Kdor želi kaj kupiti, naj ga hitro naroči, je tudi po pošti gratis.

F. ČUDEN,
Ljubljana,
Prešernova ulica št. 1.

Ljubljana, Lattermannov drevored
v lastni lopi **Živi** v lastni lopi

Od sobote 4. aprila do vstetega torka 14. aprila t. l. po večerki noči vsak dan od 3. pop. do 9½. zvečer, ob praznikih dopolnje od 10. ure in do 10. ure zvečer.

Največji pojav sveta „ASRA“
Ljubljanka žena in otrok. Živa 16letna punčka. Najmanjše človeško bitje, ki tehta 7 kg in meri v visok. 62 cm. Zadnji ostanek plemena ASTIC.
I. prostor 50 vin. II. prostor 30 vin. Vojaki in otroci plačajo polovico.

Gostilna. Anton Ivančič Buffet.
TRST. Andemo de Toni, via Nuova 5. TRST.

Tržaškemu občinstvu in v Trst prihajajočim Slovincem jamčim za pristna istrska, vipavska in dalmatinska vina, kakor tudi vedno sveže pivo in izborno mizlo in gorko kuhinjo.

BUFFET-RESTAURANT

Via Nicolò 11. — TRST — Via Nicolò 11.

Podpisana vljudno naznanja p. t. občinstvu, da sva prejšnji buffet „Istria“ razširila v buffet-restaurant z dunajsko kuhinjo. — Točiva: Góško belo in kulmbaško črno pivo, pristna istrjanska, dalmatinska, štajerska in nižnjavstrijska vina. — Opoldne in zvečer abonent.

K. Rissler.

A. Trulp.

Za nakup oljnatih in suhih barv, lakov, firnežev in vse v to stroko spadajočih predmetov se priporoča tvornica barv

Premerl & Jančar

Dunajska cesta št. v. 20. Ljubljana Kolodvorska ulica šte. 18.

Fristne emajlne karve, karkolinej, mavec itd. Na drobno in debelo.

„Zdravnik želodca“

je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravih rastlin, kateri izborna upliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manjkati.

Tovarniška zaloga pravih gramofonov in godbenih avtomatov.

A. RASBERGER, Ljubljana

Sodna ul. 5. Poleg c. kr. dež. sodnije. Sodna ul. 5.
Popravlja gramofonov in avtomatov strokovno in ceno.

Učiteljska tiskarna

: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija. Cene najnižje! Notni stavek.

11.50 = Velika zaloga = 11.50

najfinejših, trpežnih in nogi
najbolj priležnih
čevljev
za dame, gospode in otroke.
Viktorija Sterniša
Ljubljana,
Jurčičev trg št. 8.
ig. učiteljcem, učiteljicam in
ur. uradnikom 15% popusta.

Velikonočna okasion prodaja čez 25.000 komadov.

Najnovejše za spomlad in leto za gospode
in dečke, damska konfekcija pariških in berlin-
skih modelov po čudovito priznanih nizkih cenah.

Poglejte si izložbe.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5.-6.
Telephon 132.

Mizarstvo:

Zaloga pohitva in
tapetniškega blaga

J. Pogačnik

Ljubljana

Marije Terezije cesta
13-18 (Kolizej)

Zaloga spalnih ter je-
dilnih sob v različnih
: najnovejših slogih. :

Zaloga otomanov, di-
:: vanov, žimnic ::
in otroških vozičkov.

Spalnica v ameriskem orehu 350 kron.

Obstoječa: 2 dvovratni omari, 2 postelji, 2 nočni omarici,
: 1 umivalnik z marmornasto ploščo in ogledalom. :

Važno za gospodinje!

Brez konkurence!

M. Spreitzer, skladišče,
Vojaška ulica, št. 2, na Taborju v lastni hiši
v Ljubljani.

Telefon št. 245.

Telefon št. 245.

P. n. Vljudno naznanjam cene moje različne kave, in sicer:

Surova kava:

Št. 1. Santos	K 2-30	Št. 13. Quademala	K 3-30
Št. 2. Rio	" 2-30	Št. 14. Perl-Santos	" 3-30
Št. 3. Santos	" 2-40	Št. 15. Java, zlato-rumena	" 3-10
Št. 4. Santos lave	" 2-50	Št. 16. Java, zlato-rumena	" 3-20
Št. 5. "	" 2-50	Št. 17. Zlato-rumena, navad.	" 3-30
Št. 6. "	" 3-10	Št. 18. Maragogype	" 3-10
Št. 7. "	" 3-10	Št. 19. Liberia	" 3-40
Št. 8. Minas	" 2-70	Št. 20. Portoriko	" 3-20
Št. 9. Salvador	" 3-10	Št. 21. Portoriko Piralini	" 3-60
Št. 10. "	" 3-20	Št. 22. Cuba, zelo fina	" 3-50
Št. 11. Quademala	" 3-10	Št. 23. Ceylon, zelo fina	" 3-60
Št. 12. "	" 3-20	Št. 24. " Castorica, najfin.	" 3-80

Pražena kava:

Št. 1. K 2-70	Št. 3. K 3-30	Št. 5. K 3-30	Št. 7. K 3-60
Št. 2. K 2-90	Št. 4. K 3-40	Št. 6. K 3-40	Št. 8. K 3-80

Naročila od 1 do 4 1/2 kg dostavljam franko v hišo. — Pri pošiljkih po pošti se
zviša cena pri vsakem kilogramu za 20 v in dostavljam istotako franko. Zametenje
se ne računa. — Na željo pošljem vseh 24 vzorcev od surove kave v skupni teži
od 1/4 kg za K 1- franko na dom.

Priporočam se in bilježim z vsem spoštovanjem

M. Spreitzer.

Kolesarji! Izšel je

:: prvi slovenski cenik ::
domače tvrdke

A. GOREC

špecialna trgovina s kolesi in deli.

LJUBLJANA

Marije Terezije c. 14 (Novi, svet nasp. Kolizeja)

priznana najboljših

ADLER in ES-KA koles ter posameznih delov.

:: Na zahtevo se pošlje vsakomur zaštonj. ::

Kavarna

odprta celo
noč.

„LEON“

Gostilna

Florijanska ulica št. 6.

Motorno kolo

Puch 3 1/2 HP brezhibno delujoče,

Se po jako nizki ceni proda.

Vprašanja pod „Motor“, Trebnje.

Pri nakupu obuval ni treba iskati trgovin s kri-
ččo reklamo. Pri meni dobite isto ravno tako
Poceni pa vsekakor boljše, za kar jamči moj
strokovni poklic.

Popravila čevljev, četudi niso bila kupljena
pri meni, izvršujem vestno in poceni.

MARTIN KRALJ,

čevljarski mojster, Wolfova ulica
št. 12 v Ljubljani.

Rajmund Bizjak

urar in zlatar

TRST

Campo S. Giacomo 4.

Velika zaloga žepnih in stenskih
ur, regulatorjev in budilk prvo-
vrstnih tovarn. Velika izbira urar-
skih potrebščin.

Danijel Zupanc

trgovina z zlatino, srebrnino in urami

Ljubljana, Sv. Petra cesta 8

priporoča svojo bogato zalogo vsako-
vrstne zlatnine, srebrnine in ure po
jako nizkih cenah. — Vsakovrstna nova
dela in popravila se v lastni delavnici
po najnižjih cenah izvršujejo.

Lastna izdelovalnica
zlatnine in srebrnine.

„Singer“

šivalni
stroji so ne-
prekosljivi
v trajnosti
in vsestran-
sko upo-
rabo.

„Singer“

šivalne
stroje do-
bite samo v
naših pro-
dajalnah z
„S“ izve-
skom.

Singer Ko.

delniška družba šival-
nih strojev.

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Novomesto, Glavni trg št. 45.

- Kranj, Glavni trg št. 119.

- Kočevje, Glavni trg št. 79.

KUC

zdravniško priporočeno kri tvoreče
vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po
poštnem povzetju K 4 80. Edina zaloga

Br. Novaković,

veletrgovina vina, Vermoutha, Mar-
sale, Malage, Konjaka, žganja itd.

Ljubljana.

Pozor stavbeniki!

Pozor občinstvo!

Izgotovljene štedilnike

solidno domače delo, prodaja po jako nizkih cenah

RUDOLF GEYER, ključarski mojster,

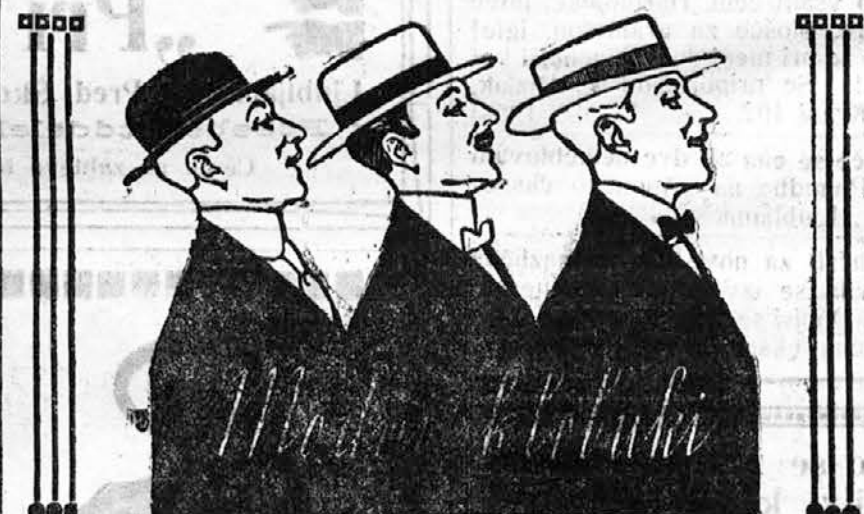
Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico 10.

Priporoča tudi vsa v stroko spadajoča dela, vrtno, stopniščne
in balkonske ograje, rastlinjake itd. ter vsa popravila.

Modistinja

Minka Horvat, Ljubljana,
Stari trg 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških
klobukov, športnih čepic in vseh potrebščin za mo-
distke. — Popravila se točno in najcenejše izvrše.

pravkar prišli od najcenejše do najfinejše
vrste v obilni izbiri, potem

slamniki, čepice, kravate, roka-
vice, srajce, nogavice, žepni
: robci, naramnice, palice itd. :

po skromnih stalnih cenah v

modni in športni trgovini

P. MAGDIČ,

: nasproti : Ljubljana : nasproti :
glavne pošte. glavne pošte.

Župnik Kneipp, plemeniti človekoljub

Je spojil svoje ime s Kathreinerjevo
Kneippovo sladno kavo, ker je
Kathreinerjeva okusna, zdrava in
resnično ljudska kavina pijača.

Pozor

ob tej draginji:
že 23 let vedno
enako poceni
ter ni v ceni ni-
koli poskočila!

Kathreinerjev zavoj za 10 vinarjev
dà 20 skodelic.